

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK december 10.

338. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

A parlamentárizmus válsága

A jugoszláv politikai életben a sűrű egymásutánban kijelölt kormányválságok emésztik. Nem tud kialakulni egységes és szilárd parlamenti többség és ezért a kormányzat rénytelen időről-időre koalíciót ösztöndez, hogy ne csusszon ki lába alól a parlamentárizmusnak az alkotmányjogi alapelve, amely szerint a kormány csak addig maradhat a helyén, amíg a parlament többségének bizalmát bírja. A koalíció azonban alkotóelemeinek heterogén voltánál fogva a bomlás csiréit rejti magában. Pártok szövetségére támaszkodó kormány munkaképessége ingadozó, mert minden fontosabb problémánál kibujnak az eltakart ellentétek a koalíció leple alól. Az ilyen kormány folytonos kompromisszumokra van utalva, a gyökeres intézkedések kerülésére és mindazoknak a kérdéseknek kikapcsolására, amelyek megoldását a nép vitális érdekei követelik. A koalíciós kormányzat a születése pillanata óta lappangó krízisben van és minden gondját az az erőfeszítés köti le, hogy ez a látens válság napvilágra ne törjön. Innen az a nyomasztó ideiglenesség és bizonytalanság, amely parlamentünket óhatatlanul tétlenségre kárhoztatja.

Kétségtelen, hogy ennek az állapotnak eredendő oka maga a parlamentáris demokrácia, amely az egyöntetű parlamenti többség kifejlődését éppen a népkarant szabad nyilvánításának biztosításával akadályozza. Az egy Angliát kivéve, mindenütt, ahol népképviselői demokrácia van és az általános, egyenlő, titkos választó jog érvényesül, csak a különböző pártok provizórikus meg egyezése folytán jöhet létre parlamentáris kormány. Ennek a következménye, hogy a parlamentek nem tudnak megbirkózni a rájuk háruló nagy feladatokkal.

A parlamentárizmus válsága a háború kitörésével kezdődött. Amikor a fegyverek megszólaltak, a törvényhozó testületek hatásköre a hadvetőségek elhatározásainak tudomásulvételére és utasításaik engedelmes végrehajtására szűkösödött össze. A háború után a parlamentárizmus lassanként kibontakozott a kormányok kivételes hatalmának gyámolása alól, de mire visszazökkent rendes kerékvágásába, kiderült, hogy a pénzügyi szűkös, a gazdasági rekonstrukció és a népek konhaló szociális igényeinek mulasztatlan kielégítése a törvényalkotás sokkal gyorsabb tempóit írja elő, mint amelyet a koalíció munkáián botorkáló parlamenti kormányzás lehetővé tesz.

Mit kell tehát tenni, milyen reformokra van szükség, hogy a parlamentáris rendszer megfelelőhessen annak a hivatásnak, amelynek követelményei életre hívták? Mussolini bravurosán kettévágta a gordiusi csomót és megszervezte a fasiszta diktatúrát — a nép akarata nevében. De még ő is, aki pedig nyíltan hirdeti, hogy nem tűr meg ellenzéklet és a demokráciát a fejlődés rákfenéjének bélyegzi, ragaszkodik a parlamentárizmus külső formáihoz. Ugyancsak huszárosan huzta ki a kérdés méregfogát Bethlen István gróf is. Minthogy kompakt többség

nélkül nincs biztos és hosszú időre szóló uralom, bevezette a nyílt szavazást és hozzá még a jelöltek ajánlásának olyan körmönfont módját, amelynek révén annyi emberét juttathatja a parlamentbe, amennyit csak akar. Megtalálták az arkánomot a koalíciós kormányzás betegsége ellen Romániában is, ahol érintetlenül hagyták ugyan a demokratikus választójogot, de olyan korrektívumokat eszeltek ki, hogy föltétlenül az kapja meg a majoritást, aki a választásokat vezeti.

Amde ha olyan egyszerű a dolog, ha a bevallott vagy burkolt dikta-

tura valóban panacea, amely a közélet minden baját meggyógyítja, mivel magyarázható, hogy az egész világ mint veszedelmes kuruzslószert elveti magától? Tévúton jár-nának a kultura élén haladó nagy nemzetek és azok a népek, amelyek a demokrácia ideáljait elfogadják és fantóm volna a népszabadság eszméje? A parlamentárizmus körágyon fekszik és a nyugati civilizáció orvosát keres, amellyel kikurálhatja, nem pedig ronsoló mérget, amely elpusztítja. A helyes terápiát, úgy véljük, Anglia, a parlamentárizmus klasszikus hazája mutatja,

ahol a politikai erők kizárólag a közös gazdasági és világnézleti érdekek magnetizmusa alapján csoportosulnak s a kis pártok felmorzsolódnak a konzervatívok és munkáspárt malomkövei között. Ha a népekben meg fog gyökerezni a politikai küzdelem sorsdöntő gazdasági jelentőségének tudata, akkor el fogja vesztetni varázsát igen sok olyan jelszó, amely most együvé tartozó tömegeket pártokra tördel szét és a demokrácia csorbitása nélkül is bekövetkezik a zavartalan parlamenti kormányzás feltétele: a homogén kormánytöbbség.

Uzunovics visszaadta mandátumát

**Pasic hiusította meg a deznignált miniszterelnök misszióját
Koncentrációs kormány alakítását várják — Ófelsége megkezdte a pártvezérek kihallgatását**

Radics szerin szombaton oldódik meg a válság

Beogradból jelentik: Uzunovics Nikola deznignált miniszterelnök csütörtök délelőtt visszaadta a kormányalakítási mandátumot

és ezzel a kormányválság visszatért arra a pontra, ahonnan a kormány lemondásával elindult. A két dátum között azonban fontos események játszódtak le a radikális pártban. Ezek az események nem hozták meg a helyzet tisztázását és nem biztosítják egyetlen kormánynak sem a radikális klub állandó és egyöntetű támogatását, annyit azonban mindenesetre eredményeztek, hogy nyilvánvalóvá lett, hogy

a radikális klubban Pasic megkerülésével senki sem rendelkezik és Pasic a maga akaratát rá tudja kényszeríteni mind egyik radikális politikusra.

Ma már nyilvánvaló, hogy Uzunovics kísérletei új kormány alakítására nem találtak Pasic jóváhagyásával és ezért kellett Uzunovicsnak a mandátumot visszaadni.

A korona elhatározásától függ most már, hogy milyen irányban fog a helyzet kialakulni. A pártvezérek kihallgatása az udvarnál már megkezdődött és pénteken folytatódik. Radics szerint a válság befejezése szombatra várható.

A lehetséges megoldások közül most egy

koncentrációs kabinet megalakulása áll előtérben.

Az ilyen koncentráció létrehozásán legfelsőbb helyen már régóta fáradoznak. Ehhez a megoldáshoz már eddig is biztosítottak tekinthető a horvát parasztpárt, a demokrata egyesület és néhány kisebb csoport hozzájárulása, tehát a radikálisok magatartásán mulik, hogy ez a kombináció megvalósítható-e. Radics István audienciája alkalmával ezt a megoldást ajánlotta Ófelségének és optimisztikus hangjából ítélve, ennek az esélyei nem kedvezőtlenek. Pasic magatartása ezzel a megoldással szemben még ismeretlen. Annyi tény, hogy eddig az ő ellentétlenségén hiusultak meg a koncentrációs kísérletek. Mint a legnagyobb párt vezére, első sorban Pasic volna hivatta egy

koncentrációs kormány alakítására vonatkozó mandátum átvételére. Ez azonban aligha fog bekövetkezni, mert

Pasic több ízben kijelentette, hogy mindaddig míg az anketbizottság végleg nem dönt abban az ügyben, amelyben ő is érdekelve van, nem hajlandó a kormányban aktív szerepet vállalni.

De az ellenzéki pártok nagyrésze amúgy is elutasító álláspontra helyezkedik Pasic miniszterelnökségével szemben. Ilyenformán annak a radikális párti politikusként esélyei volnának a legjobbak, akit Pasic ajánlana Ófelségének. Azonban itt sincsenek meglepetések kizárva és ennél a pontnál nyomulnak előtérbe a radikális párt belső el-

Uzunovics nyilatkozik visszalépéséről

A csütörtöki napon igazolódtak azok a verziók, melyek szerint Pasic és Uzunovics között titkos megegyezés jött létre, hogy Uzunovics, miután Pasic-tól elégtételt kap, visszaadja mandátumát Ófelségének.

Uzunovics a kedden megkezdett kormányalakítási tanácskozásokat a szerdai napon nem folytatta és csütörtök délelőtt sem került erre a sor. A deznignált miniszterelnök már a kora délelőtti órákban megjelent a miniszterelnökségen, ahol azonban csak a radikális miniszterekkel tárgyalt.

Tizenegy óra husz perckor Uzunovics az udvarhoz ment és onnan tizenkét órakor tért vissza.

Az újságíróknak ez alkalommal a következőket mondta:

— Politikai okokból és hogy a tanácskozások során mindenkinek a véleménye kifejezésre juthasson és minden dolog a maga megfelelő helyére legyen állítható.

Visszaadtam Ófelségének a kormányalakítási mandátumot. Valószínű, hogy a tanácskozások során kommunikét is fognak kiadni, hogy a széles nyilvánosságnak és a

lentétei, amelyek radikális politikai számára ilyen mandátum vállalását lehetetlenné tennék.

Mindenesetre bizonyos, hogy a választási mandátum eszméje háttérbe szorul a munkakormány alakítására vonatkozó mandátum mögött

és csak mint végső kiutat veszik számításba. Erre a végső esetre

három nevet emlegetnek, mint possibili miniszterelnököt: Uzunovicsot, Nincicsot és Marinkovics Voját.

Nincics nyilatkozata után, mely szerint egyelőre pihenés céljából vissza akar vonulni, az ő személyét ki kell kapcsolni a kombinációból, de a másik két politikusról a legkomolyabban beszélnek, mint akiknek sánszuk van a miniszterelnökségre.

népnek módja legyen figyelemmel kísérni a tárgyalásokat és megítélni mindenkinek a magatartását és politikáját.

Uzunovics visszalépésével a válság normális mederbe terelődött. A válság eddigi kifejlődését ugyanis nem tartották teljesen normálisnak, miután

Uzunovicsnak a lemondása utáni megbízatása a pártvezérek meghallgatása nélkül következett be.

Most a válság az alkotmányos szokásoknak megfelelő utra terelődött.

Uzunovics audienciája után Trifkovic Márkó, a parlament elnöke jelent meg az udvarnál, aki a kihallgatást megelőzően rövid tanácskozást folytatott Pasic-sal. Trifkovic Márkó az audiencián után visszatért a parlamentbe és az újságíróknak kijelentette, hogy megkezdődnek a kihallgatások, amelyek során Ófelsége az összes pártvezérek véleményét meghallgatja.

Izgalom a radikális klubban

Uzunovics visszalépésének híre gyorsan elterjedt politikai körökben és különösen a radikális klubban,

ahol nagyszámú képviselő volt együtt, mely hatást tett. A radikális klubban az esemény újból kirobban-rotta a lappangó ellentéteket és a képviselők csoportjai között igen éles szövtálas keletkezett a politikai helyzet legujabb eseményei miatt.

Uzunovics és Pasics hívei köl-

csönösen egymást okolták a helyzet elmérgesedéséért.

Az izgalom azért volt olyan nagy, mert az első pillanatban úgy látszott, hogy Uzunovics visszalépésével a radikális párt pozíciója meggyengült és felmerült egy demokráta választási-kormány gondolata.

Nincsiés átadta a külügyminisztérium vezetését

Nincsiés külügyminiszter csütörtök déli egy óráig a külügyminisztériumban tartózkodott. Távoztása alkalmával az újságírók kérdést intéztek hozzá, hogy mi igaz abból a hírből, hogy ő fog kormányt alakítani.

— Alig vártam már, hogy a külügyminiszterségtől megszabaduljak — mondotta Nincsiés — nem akarok új állást elfoglalni.

— Hiszen ön beléphet az új kormányba is, mint külügyminiszter — jegyezte meg az egyik újságíró.

A pártvezérek audienciája

A délután folyamán a királyi udvarnál megkezdődtek az audienciák. Uzunovics már kora délután megjelent a miniszterelnökségen és valamivel három óra után újabb kihallgatásra ment az udvarhoz. Audienciája után — mely fél óráig tartott — négy óraker

Trifkovics Márkó házelnök és Pasics Nikola jelent meg Őfelsége előtt.

A kihallgatás közel egy óra hosszat tartott. Pasics után

Radics István kapott meghívást az udvarhoz, aki öt óraker Radics Pavleval együtt ment a királyi palotába.

Radics koncentrációs kormányt akar

Radics István és Radics Pavle audienciája fél hattól fél hétig tartott. A horvát parasztpárt két vezére az audiencia után visszatért a Radicsklubba. A parlament bejáratánál az újságírók csoportja várta Radics Istvánt, aki azonban rögtön kijelentette, hogy nem ad semmiféle nyilatkozatot, mert az udvari miniszternél kommunikét fogalmaztak meg, amelyet közre fognak tenni úgy Radics, mint Pasics audienciájáról.

— Jó hangulatban van elnök ur — mondotta a Bácsmegeyi Napló munkatársa.

— Hogyne volnék jó hangulatban, amikor ilyen királytól jövök — válaszolta Radics.

— Milyen irányba terelődik a helyzet. Várható-e koncentrációs kormány?

— Az én lemondásom egészen komoly. Az a szándékom, hogy egy időre visszavonom a pihenés és gyógyulás céljából.

Nincsiés — mint a Bácsmegeyi Napló munkatársa értesült — csütörtökön már

átadta a külügyminisztérium vezetését Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszternek.

mert az új kormány megalakulásáig sem akarja a külügyminisztériumot tovább vezetni.

— Én koncentrációs kormány alakítását ajánlottam Őfelségének — mondotta Radics. Azt hiszem szombaton már minden jó lesz. Ma már Őfelsége nem fog senkit meghallgatni, miután a konzultáláson kívül más egyéb fogadások is vannak.

Uzunovics miniszterelnök este hét óráig nyolc óráig újabb az udvarnál volt, de csak Jankovics udvari miniszterrel konferált. Visszatérése után a miniszterelnökségen nem tett politikai jellegű kijelentéseket.

Elmaradt a hivatalos kommuniké

Uzunovics miniszterelnök este fél 9-kor távozott a miniszterelnökségről és kijelentette, hogy nem fognak kiadni kommunikét Pasics és Radics audienciájáról. A kommuniké elmaradása politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Az ellenzéki vezérek tanácskozása

Az ellenzéki pártvezérek délután hat óraker tanácskozásra gyűltek össze. Az értekezleten Davidovics Ljuba, Marinkovics Voja, Korosec, Spaho és Jovanovics Jován vettek részt. Tárgyaltak arról a helyzetről, amely azáltal állott elő, hogy Uzunovics visszaadta mandátumát. A pártvezérek közt az a vélemény alakult ki, hogy a legteljesebb megoldás volna koncentrációs kormányt alakítani, amely szanálná a gazdasági válságot, ha pedig ez nem sikerül, az ellenzék alakítson választási kormányt.

vonatjáratokat lehetne beszüntetni, a mozdonyvezetők tömeges elbocsátása miatt.

December hatodikán kapták kézhez az érdekeltek az elbocsátási okmányt, amely december elsejétől érvényes és így ezek a vasutasok hat napra semmiféle fizetést nem kaptak. Ezenkívül az elbocsátó okmány egy szóval sem tesz említést nyugdíjról, vagy végkielégítésről. Sok pályáőr és pályafelügyelő is van az elbocsátottak között, ezeket sokkal súlyosabban érinti az intézkedés, mert természetbeni lakással bírtak és most már felszólítást kaptak, hogy a lakásokat adják át.

A magyar párt szerdán konferenciát tartott és elhatározta, hogy minden lehetőet meg fog tenni az elbocsátott vasutasok visszahelyezése érdekében, vagy legalább azt igyekezik elérni, hogy nyugdíjajukat megkapják.

Csütörtökön az elbocsátottak dr. Bratics Dusan becskeréki ügyvéd útján kérvényt nyújtottak be a közlekedésügyi minisztériumhoz, amelyben kifejtik, hogy az

elbocsátás teljesen törvényellenes, mert a vasuti pragmatika 205. szakasza értelmében november elsejétől valamennyien végleges alkalmazottak lettek. Igaz, hogy legutóbb a nemzetgyűlés elhatározta a közalkalmazottak ideiglenességének három évre való meghosszabbítását, ez az elhatározás azonban csak azokra vonatkozik, akik még nem töltötték be a három szolgálati évet. A vasuti alkalmazottak szövetsége annak idején szintén ilyen értelmű kommunikét tett közzé. A minisztertanács egyik 1919-ben hozott határozatában kimondta,

hogy azok a vasuti alkalmazottak, akiket a magyar államvasutaktól vettek át a jugoszláv vasutak szolgálatába, megtartják minden szerzett jogukat, amit különben az alkotmány 120. szakasza is biztosít.

Becskerék társadalmi köreiben nagy méltatlankodást váltott ki az a furcsa eljárás, hogy tél idején ennyi embert az accara tettek és az ellenzéki pártvezérek ndris ígérkeznek kihasználni ezt a helyzetet választási kortescélokra. A magyar párt azonban reméli, hogy a kormány idejében helyrehozza ezt a hibát.

Még nem ismeretes

a pestkörnyéki választás eredménye

A rendőrség erőszakosságai Horváth Zoltán választóival szemben — A pestkörnyéki titkos kerület választási eredményei szombaton lesznek ismeretesek

Pénteken újabb kilencvenegy nyílt kerületben választanak

Budapestről jelentik: A választások második napján csak a kiskunfélegyházi nyílt kerületben volt választás. Ebben a kerületben már kezdete óta roppant erős a harc Horváth Zoltán Kossuth-párti és dr. Kiss István kecskeméti pénzügyigazgatóhelyettes egységespárti jelölt között. A Horváth-párt Kiskunfélegyházán elfoglalt előnyös pozíciójára támaszkodott, mert a város képviselőtestülete kizárólag függetlenségi párti tagokból áll és ilyen a város vezetőségének nagy része is. Az ajánlások során Horvát h Zoltán pártja 6500 választó közül 3657 választó aláírását szerezte meg, míg Kissre csak 2400 aláírás jutott, amiből kilencszázat pótolnia kellett.

A választást reggel nyolc óraker kellett volna megnyitni, ami azonban lényeges késést szenvedett, mert a választási elnök és a rendőrség vezetője közt különböző adminisztratív kérdések körül differenciák merültek fel és ezek anynyira elmérgesedtek, hogy a választási elnök csak írásban érintkezett a rendőrség vezetőjével. A differenciák elsimítása után csak tíz óraker kezdődött a szavazóknak az urnák elé való bocsátása.

Déli egy óraker sajnálatos incidens történt. A függetlenségi kör előtt a negyvennyolcas függetlenségi párt régi vezetője, Kiss Ferenc tüzoltóparancsnok a rendőrök felszólítására nem akart a járdáról lemenni. A rendőrök erre karon fogták és elő akarták állítani. A tömeg Kiss Ferenc pártjára állt, aki kirántotta magát a rendőrök kezéből és a néhány lépésnyire levő tüzoltó laktanyába, hivatalos helyiségébe futott. A rendőrök jelentésére

az ügyeletes rendőrkapitány tizenkét rendőrrel vonult ki és a rendőri készenlet kardlappal oszlatta fel a tömeget, amely Horváth Zoltán hívelből rekrutálódott.

Csakhamar megjelent a helyszínen Kiss Jenő választási elnök és helyettese és erőiesen tiltakoztak az ellen, hogy a rendőrség a Horváth-pártot feloszlatja ugyanakkor, amikor a kormánypárti jelölt híveinek megengedi, hogy zeneszó mellett szórakozzanak. Az ellenzék körében egyébként nagy megütközést keltett az az etetés és itatás, amely kora reggeltől kezdve tartott a kormánypárt főhadiszállásán. A kiskunfélegyházi választási eredmény egyébként csak az éjszakai órákban válik ismeretessé.

A pestkörnyéki lajstromos választókerületben csütörtökön is egész nap folyt a szavazás, amelyet este zártak le. Az esti órákban már néhány urnát felbontottak azokban a kerületekben, ahol a választást a leghamarabb befejezték. Ezekben a kerületekben a következőképpen oszlanak meg a szavazatok:

Albertfalva: szociáldemokraták 137, egységespárt 17, fajvédő 18, keresztény gazdasági párt 17, demokraták 7.

Rákossziget: szociáldemokrata 65, egységespárt 223, fajvédők 19, keresztény gazdasági párt 18, demokraták 47.

Megyer: szocialisták 81, egységespárt 71, fajvédők 43, keresztény gazdasági párt 1, demokraták 27.

Ezekben a körzetekben tehát a szociáldemokrata-párt vezet és valószínű, hogy

ez lesz az eredmény az egész kerületben, azonban

a pestvidéki titkos kerületben a választások végső eredménye valószínűleg csak szombaton válik ismeretessé,

mert a közel nyolcvanezer szavazat összeszámlása rengeteg munkát vesz igénybe.

Pénteken kerül sorra a nyílt kerületek második turnusa.

Kilencvenegy nyílt kerületben lesz pénteken választás, szavazás azonban csak ötvenkét kerületben lesz, mert harmincnégy kerületben ismét egyhanguan kormánypárti jelöltet választottak meg.

A pénteken sorra kerülő kerületekben a jelöltek a következőképpen oszlanak meg: Kormánypárti jelölt áll szemben kormánypártival 12 kerületben, kormánypárti keresztény gazdasági pártival 2 kerületben, kormánypárti agráriussal 2 kerületben, kormánypárti fajvédővel 9 kerületben, kormánypárti pártonkívülivel 8 kerületben és kormánypárti ellenzéki jelölttel 24 kerületben áll szemben. A legnagyobb érdeklődés azok felé a kerületek felé fordul, amelyekben az ellenzék vezetői a jelöltek. Így Rassay Károly Kaposváron Ugron Gáborral, Lázár Miklós Tokajon Mailloth Nándor báróval, Létay Ernő Biharnagybajomban Krüger Aladárral, Szakács Andor Békésen Angyán Béla sajtófőnökkel, Drózd Győző Kiskomáromban és Pasicsán Gyömré Istvánnal, illetőleg Bartos Jánossal, Dénes István Tóthkomlóson Bertóti Károllyal, Sebestyén Jenő Szekszárdon Eörfy Imrével, Rupert Rezső Devecseren Schandl Károllyal, Nagy Vince Orosházán Csizmadia Andrással, örgróf Pallavicini György Dombóváron Éry Mártonnal mérkőzik. Az ismertebb fajvédők közül Zsilinszky Endre Derecskén Pekár Gyulával, Budavári László Egerben gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterrel, Somogyi Béla Letenyén Pozsegén Rezsővel, Zsirkay János Megyaszon Forgács Miklóssal áll szemben. Haller István is pénteken mérkőzik az igali kerületben Gálfi Dénessel és pénteken bocsátkozik küzdelembe Gratz Gusztáv is Bonyhádon a szociáldemokrata Günther Péterrel. Az ismertebb szociáldemokrata képviselők közül Szedder Ferenc Békéscsabán veszi fel pénteken a küzdelmet Bud István pénzügyminiszterrel, a párton kívüli Beck Lajos két kormánypárti ellenjelöltet is kapott Óriszentpéteren, Kállay Tibor volt pénzügyminiszternek pedig Nagykanizsán Domján Lajos pártonkívüli ellenzéki jelölt az ellenfele.

Horváth Zoltán kisebbségben maradt Kiskunfélegyházán

A kiskunfélegyházi választás valószínűleg szintén nem váltja be az ellenzék hozzája fűzött reményeit. A választást csütörtök este még nem zártak ugyan le, de

este nyolc óraker az egységespárti Kiss Istvánnak 2438 szavazata volt. Horváth Zoltán Kossuth-pártinak pedig csak 1735

és így Kiss István megválasztása biztosra vehető

Háromszáz vasutatst bocsájtottak el a szubotikai vasutigazgatóság területén

A mozdonyvezetők tömeges elbocsátása miatt egyes vonatjáratokat be akarna szüntetni — A magyar párt akciót indított a vasutasok érdekében

Becskerékről jelentik: A szubotikai vasutigazgatóság területén december elsejei hatállyal elbocsájtott háromszáz vasuti alkalmazott között, akik nagyobb-részt magyar nemzetiségű jugoszláv állampolgárok, harminc becskeréki vasutas van. Valamennyien már évek hosszú sora óta álltak a vasut szolgálatában.

Néhány kirívó eset az elbocsátások között: Lénárd József 1906 óta szolgált, felesége és kilenc gyermeke van. Nagy István 1906 óta szolgált, öt gyermek apja. Pető János 1908 óta vasutas, tizenegy gyermeke van. Szabó András 1908 óta volt szolgálatban, három gyermek apja. Lévai János 1907 óta szolgált, hat gyermeke van. Klein Vilmos raktárnok már 1899 óta vasutas, három gyermekről kell gondoskodnia. Mind az elbocsájtottak kifogástalan szakemberek s helyüket most kezdőkkel akarják betölteni.

Az elbocsájtottak között negyvenhat mozdonyvezető van és

a vasutigazgatóság már több alkalommal is kérdést intézett, hogy mely

KISEBBSÉGI ÉLET

A besszarábiai Orhein község járásbírósnak iktatóhivatali főnöke, Donica Juon kölcsönkért nyolcezer lej Rosenco kereskedőtől, de a pénz nem adta meg a szerződés lejártakor. Rosenco emiatt szemrehányást tett neki és érelyesen visszakövetelte az összeget. A járásbírósnak írnok bevált recept szerint elszaladt a szigurancára és bejelentette, hogy Rosenco veszedelmes bolsevista, szidta a románokat és megsértette a királyt. A napokban megtartott járásbírósi tárgyaláson azután kiderült, hogy az egész aljas manőver és Rosencot felmentették az államellenes izgatás vádjá alól.

A bukaresti Politika szerint Tornyai Gyula magyar szenátornak a kormány, illetve Petrovici miniszter ellen intézett súlyos támadásait a párt egységének és jegyelmének szempontjából nem tartják megengedhetőnek. Az ügyet külön rendezési ülésen tárgyalja a magyar párt parlamenti csoportja, amelynek ülését Betlen György gróf rövidesen Kolozsvárra hívja össze. A lap értesülése szerint, ha Tornyai Gyula ragaszkodik eddigi álláspontjához, a párt vezetősége fel fogja szüntetni, hogy mandátumát bocsassa a párt rendelkezésére. Mindezekhez a Politika azt is hozzáfűzi, hogy a magyar párt keretén belül állítólag bekövetkezett ellentétekről és pártszakadásról szóló hírek Tornyai szenátortól és Weisz Sándor képviselőtől erednek, akiknek mandátuma — ugyanez a híradás szerint — szintén veszélyben forog.

A kisebbségi nőkérdésről tartott előadást Brassóban báró Huszár Pálné, a magyar nőmozgalom ismert nevű vezetője. Az előadásban megjelent Brassó minden képviselője: ott voltak a magyarországi képviselő, a zsidó nőegylet vezetője és a szász asszonyok. Huszár Pálné kifejtette, hogy nem a hatalmas szervezet kiépítése a fontos és nem az, hogy az asszonyok olyan táborkba álljanak össze, amelyben ki tudja milyen komplikált alapszabályok és egy nehézkes szervezet teszi lehetetlenné a szabad mozgást és az eredmények elérését — hanem az, hogy meg legyen a kisebbségek asszonyainak a lelki közössége, a mely azonban eleven, mert minden pillanatban, szüntelenül érvényesül, hogy legyen egy közös szerv, a központi titkárság, amely nem áll felette senkinek, hanem mindenkinek rendelkezésére áll, segítségére van, ennek a közösségnek az istápolója, amely talán gondolatokat ad, amelyek figyelemmel kíséri a napi eseményeket abból a szempontból, hogy az asszonyok a mindennap által kívánt helyzetnek megfelelő taktikát követhessenek, amelynek az a feladata, hogy ezt a nagyszerű asszonyi lélekközösséget összekapcsolja a gyakorlati élet feladataival és a munka közösségének legyen a letéteményese. Az előadást Huszárné fejezte be:

Legyelországban annak idején azt a jelszót adták ki, hogy kulturával kell kipótolni a területi veszteségeket. A romániai kisebbségi nők helyzete hasonlóságot mutat nekik is az a köteleességük, hogy kulturával pótolják ki azokat a hátrányokat, amelyek kisebbségi helyzetükből fakadnak.

Hetyke legény volt a maga a pozsonyi törvényszék Nécid-tanácsának. A vádlott Masaryk József azért olyan hetyke, mert meg van győződve, hogy ő senki más, mint a köztársaság elnökének az unokaöccse. A legérdekesebb a dologban az, hogy bizonyos rokonság tényleg van közte és a tudós államfő között. Masaryk azonban előkelő atyafisága dacára, javíthatatlan lump, aki ugyancsak furcsa dolgokat beszél össze-vissza, amikor itales. Hogy mit, azt izgatottan mondta el Neugebauer Albert sértett, akit a sors Sisolák Viktor holcici korcsmajában hozott össze Masarykkal.

— Zsidó maga? — kérdezte tőle Masaryk.
— Igen — felelte Neugebauer.
— Ugy? No, mondhatom, kár, hogy nem vagyunk Amerikában, mert akkor

rögtön égneek fordítanám azt a kelleme men orrát!

— De kérem — méltatlankodott Neugebauer — hogy beszélhet maga így, ha csakugyan unokaöccse a legdemokratikusabb embernek a világon?

— Az mindegy — vélte Masaryk — különben pedig tudja meg, hogy fütyülök egy a zsidókra, mint pedig a nagybácsimra, az elnökre is.

A bíróság egyhónapi fogházra ítélte Masarykot.

Spina a csehszlovák kormány német minisztere a landskroni pártülésen hosszabb beszédben fejtette ki, hogy a német pártok miért léptek be a kormányba. »A gazdasági szükségesség — mon-

dotta — áttörte a nemzeti választalat: a németeknek nem volt más útjuk, mint közeledést és kiegyezést keresni. Népműnk védelmét aktív munkával akarjuk ebben az államban biztosítani és éppen ezért nyíltan és férfiasan meg kell mondanunk, hogy az állam alapján állunk, ebben van a mi otthonunk, amelyet soha el nem hagyunk. Egyedül az együttműködés nyújt kezességet arra, hogy a német követeléseket teljesítsék is. A németek szocialisták kilépése a parlamenti szövetségből nem tekinthető elengedhetetlen aktnak, mert már a közeli napokban utat és módot találunk arra, hogy érintkezésbe lépünk ezzel a pártal.»

Az angol alsóház elvetette a munkáspárt bizalmatlansági indítványát

Baldwin és Lloyd George a vitában feltűnően melegen nyilatkoztak Macdonaldról

Londonból jelentik: A munkáspártnak a kormány elleni bizalmatlansági indítványát az alsóház szerdai éjszakai ülésén tárgyalták. A bizalmatlansági indítványt Macdonald terjesztette be és indokolta meg hosszabb beszédben, melyet azzal fejezett be, hogy

a kormány nem tehet mást, mint hogy alávesse magát a nép ítélletének.

Baldwin miniszterelnök azonnal válaszolt és kijelentette, hogy a kormány egyáltalán nem fél attól, hogy a legelső alkalmasnak látszó időpontban a néphez apelláljon.

A liberális párt csatlakozott a munkáspárt bizalmatlansági indítványához és Lloyd George felszólalásában kijelentette, hogy a kormány nem használta fel kielégítő módon tekintélyét az ellenszegülőkkel szem-

ben.

Baldwin miniszterelnök újabb felszólalásában kijelentette, hogy a kormány nem ad általános amnesztiát azoknak a munkásoknak, akiket a bányászsztrájk alatt a kivételes törvények alapján elítéltek.

Ugy Baldwin mint Lloyd George feltűnően kiemelték a vitában Macdonaldot és kiemelték, jól tudják, hogy Macdonald csak rakoncátlan hívei sürgetésére nyújtotta be és indokolta meg a bizalmatlansági indítványt. Ezután

az alsóház 339 szavazattal 131 ellenében elvetette a munkáspárt bizalmatlansági indítványát.

A szabadelvű párt tartózkodott a szavazástól, mert elvi szempontból nem szövegezhette le magát a bányászemek államosítása mellett.

Milyen feltételeket szabtak a demokraták a radikális-demokrata koalíció felújítására?

Grol Milán nyilatkozik a politikai helyzetről

Beogradból jelentik: A kibontakozási tárgyalásokban fontos szerepük van a demokratáknak és így a közvéleménynek nem érdektelen, hogy mi az ő feladatuk a helyzetről. Grol Milán, a demokrata-párt egyik vezető tagja, aki a párt egyik miniszterjelöltje arra az esetre, ha a koalíció létrejönne, munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette az általános helyzetről:

— Az ország mai súlyos állapotát a kormány jobb működésével és a parlament szigorúbb ellenőrzésével lehet jobbra tenni. A parlamentben az ellenzék kritikája ma pozitívabb munkát jelent, mint amíg eddig az Uzunovics-kormány végzett. Ezért nekünk, akik eddig a legkérlelhetetlenebbül és legnyíltabban beszéltünk,

nagy óvatosságot és megfontoltságot kell tanúsítanunk, amikor arról van szó, hogy belépünk egy olyan kormányba, amelyben a szánk be volna kötve.

Ez a skrupulus diktálta feltételeinket és nem a párt- vagy személyes érdek. Davidovicsnak Uzunovicsal folytatott második hivatalos megbeszélése előtt én a klub és a szűkebb főbizottság ülésén egyéb általános feltételek mellett felállítottam a szabad községek követelését, ott ahol még azok nincsenek meg, például a Vajdaságban. Követeltem továbbá az adókiegészítés revízióját.

— Davidovics és Uzunovics első találkozására után abban is megállapodtunk, hogy

követelni fogjuk a községi és az adótörvény minél gyorsabb meghozatalát.

Addig is míg, ez megtörténhetik, ki kell terjeszteni a szerbiai községi törvény érvényét a Vajdaságra és Boszniára, vagy pedig életbeléptetni a régebben meghozott, de életbe nem léptetett szlo-

véniai községi választási törvényt. Végül elhatároztuk, hogy ha mindez nem volna idején megvalósítható, követelni fogjuk a kinevezett községi előjárások kicserélését. A helyi szervezetekre bízánk, hogy ezzel a joggal kívánják élni, vagy sem. Vannak ugyanis olyan híveink, akik elvileg ellenezik, hogy ilyen módon mi is szakcionáljunk a községi komeszturalmat és akik a községi választások haladéktalan kiírását követelik.

— Ami az adó kérdését illeti, az adó-reform meghozataláig is hozzá kell fogni a kivetés gyökeres revíziójához és módot kell találni a hátralékos adók befizetésének megkönnyítésére.

— A tisztviselő-kérdésben, amelyben győzedelmeskednie kell az államérdeknek a pártorgiák felett nem követeljük a pártok számára nyújtott külsőt, hanem a rossz tisztviselők elbocsátását és jobb és kvalifikáltak alkalmazását.

A korrupció üldözése tekintetében ismeretes kérlelhetetlen álláspontunk: itt nincs helye kompromisszumnak. Egy komolyan keresztül vitt agrárrevízió is feltételeink közé tartozik.

— E feltételeink nélkül is — folytatja Grol —

a hatalom megosztása maga is nehezére esik a radikálisoknak két olyan kényelmes koalíció után, mint Pribiceviccsel, akinek csak a szűkebb horvát területekre szorítottak a követeléseit és Radicsal, akinek az államigazgatás terén semmi követelése nem volt és csak azt követte ki, hogy joga legyen a négyüésekben támadni azt, amit képviselő a parlamentben megszavaztak.

— Mindezeknél fogva az első naptól kezdve

szkepszissel kísérjük a radikális-demokrata koalíció felújítására irányuló kísérletezést.

Ezt a tartózkodásunkat a radikális-párt belső viszonyai még jogosultabbá teszik. Nekünk éppen nem fontos, hogy belépünk a kormányba, ezt híveink sehol sem kívánják tőlünk, csak Macedóniában, ahol az állapotok még rosszabbak mint a Vajdaságban. Minden további nap az ellenzéken jobb helyzetbe hozza pártunkat és ha ilyen körülmények között mégis vállalnók a felelősséget a kormányzásért, ezt csak úgy tehetnők meg, ha ez a drága és veszélyes szerep valóban hasznát is hozza a köznek, amelynek nevében tőlünk ezt az aldozatot kérjük.

— Mi a véleménye a képviselő urnak a tartományi választásokról? — kérdeztük.

— Mindenütt együtt óhajunk működni az ellenzék minden csoportjával.

Várady Imre dr. is, akivel tíz nappal ezelőtt, Szuboticán konferáltam, kijelentette, hogy hajlandó az ellenzékkel menni. Én loyálisan és nyíltan kifejtettem programunkat a tartományi önkormányzatokra nézve, amelyeknek revízióját szintén követeljük. Várady ur azonban csak a forma kedvéért tárgyalt velem, nem tudom milyen taktikai okokból. Azt sem tudom, milyen politikai alapon állapodott meg Várady a radikálisokkal. Csak annyit tudok, hogy Várady ur a radikálisokkal eddig folytatott tárgyalásai sikertelenségének egyik okául azt hozta fel, hogy a radikálisok nem hajlandók elismerni a magyar pártot, mint olyat és azt akarják, hogy a magyar párt, csak mint a magyarság egy csoportja írja alá a megegyezést. Én kijelentettem, hogy

véleményem szerint nem opportunus magyar pártot alapítani nacionalis céger alatt.

de a demokrata-párt nagy figyelmet fordít a nemzeti kisebbségek érdekeire és elismeri minden polgár jogát arra, hogy egy szervezkedjék, ahogy akar. Ennek egyébként bizonyosságát is adtuk 1924-ben, amikor kormányon voltunk és feloldottuk a magyar pártot betiltó rendeletet — fejezte be nyilatkozatát Grol Milán.

Kommunista szervezetet lepleztek le Budapesten

Budapestről jelentik: A főkapitányság politikai osztálya őrizetbe vett négy embert, akikről a nyomozás megállapította, hogy egy csehszlovák kommunista képviselő közvetítésével összeköttetést létesítettek a moszkvai kommunista internacionáléval és több oldalas memorandumot intéztek a csehszlovák képviselő útján az orosz kommunista-párthoz, amelyben pénzt és agitátorokat kérnek. A rendőrségnek sikerült megszerezni a memorandum másolatát és ennek a bizonyítéknak az alapján letartóztatták a memorandum aláíróit, Pákozdi Gábor vas-munkást, Lábai István és Kövér Gyula molnárségeket és Horváth János munkást.

A négy letartóztatott munkás beismerete, hogy mint a Vági-párt tagjai, ők szerkesztették a memorandumot, amelyet Mayor István csehszlovák kommunista képviselő közvetítésével küldtek el Moszkvába. Mayorral Rákosi Mátás bünygyének tárgyalásán ismerkedtek meg, amelyen a csehszlovák kommunista képviselő mint hallgató vett részt. Hamarosan szoros barátságot kötöttek Mayorral, aki közvetítette memorandumukat Moszkvába és sikerült is a magyar és orosz kommunista-párt között az összeköttetést újra megteremtetni. Pákozdit, aki a mostani választáson Sztranyovszky Sándor belügyi államtitkárnak volt az ellentelöltje Salgótarjánon, három társával együtt átkísérték az ügyészségre.

A főkapitányság sajtóosztálya ezzel az ügyvel kapcsolatban csütörtökre virradó éjjel a Próféta-nyomdában több ezer röpcédulát foglalt le. A röpcédulák, amelyeket a Vági-párt írt alá, közlik Károlyi Mihálynak Párisból írt levelét, amelyben arra hívja fel a munkásságot, hogy a szociáldemokrata-párt vezetőségét hagyja cserben.

Miért ölt a szekicsi béres?

Freitag Gottfried azt állítja, hogy a szegénység és az elhagyatottság vitte bűnhé — Kovács Verona szerint a gyilkos szelmet akart zsarolni

A törvényszék pénteken Szekicsen folytatja a tárgyalást

A szubotocai törvényszéken csütörtökön tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa a gyilkossággal, gyilkossági kísérletével és erkölcs elleni erőszak kísérletének büntetettével vádolt Freitag Gottfried bűnügyét. A vád ellene — mint részletesen megírtuk — az, hogy ez év október 23-án, előre megfontolt szándékkal megölte Angyal Imre 14 éves kanászgyereket és ugyanekkor meg akarta ölni Kovács Tamás 22 éves feleségét, Veronát, ez a szándéka azonban akarata kívül meghiusult. Freitag ugyanakkor erkölcstelen merényletet is megkísérelt Kovácsné ellen.

A főtárgyaláson a vádat Csulinovics Ferdő dr. államügyész képviselte, a védelmet Petrovics Márkó dr. ügyvéd látta el.

Pavlovics István elnök reggel 9 óra körül nyitotta meg a főtárgyalást és megkezdte a vádlott részletes kihallgatását.

Freitag Gottfried vádlott alacsony termetű, jóltáplált, kifejezéstelen arcú, halkbeszédű tipikus szolgaleány.

Az elnök kérdésére elmondja, hogy 1903 augusztus 15-én született, apja, anyja meghalt. Apja a múlt évben halt meg, úgyhogy kaszálás közben a szemébe röpült a kasza pengéjének egy szilánkjú és ez halálát okozta. Két fivére volt, akik közül az egyik a háborúban, a másik tüdővészben halt meg. Nincs senki hozzátartozója.

Az általános kérdések után az elnök ismerteti a vádlottal a vád tárgyát és megkérdezi, hogy megértette-e a vádat és bűnszándékát érzi-e magát?

A vádlott: Igen.

Az elnök: Valamennyi vádpontban?

A vádlott: Nem. Abban nem, hogy rabolni akartam és hogy erőszakot akartam elkövetni.

Elmondja ezután, hogy tizenhárom éves kora óta szolgál. A mostani gazdájához, Lehr János szekicsi gazdálkodóhoz 1923. év szeptember 3-án lépett be.

Az elnök: Mi volt a fizetése?

A vádlott: 4500 dinár évi fizetés, lakás és teljes ellátás.

Az elnök: Ismeri Kovács Tamást és feleségét, Veronát?

A vádlott: Igen. Többször voltam náluk a tanyán, amikor dolog volt.

Az elnök: Látogatásban is járt ott?

A vádlott: Nem, csak ha dolgoztunk.

A gyilkosság

A vádlott ezután rátér a végzetes október 23-ika eseményekre. Elmondja, hogy estefelé mint rendszeren, a gazdájával, Lehr Jánossal megvaesőrizott, amely alkalommal jelen volt Rózer Mari cselédány is. Vaesora után az istállóba ment, felhuzta a cipőjét és elment.

Az elnök: Hová akart menni?

A vádlott: Sógóromhoz, Klein Nikolához, aki a Schneider-féle tanyán van.

Az elnök: Hol fekszik ez a tanya? Ar-ra, amerre Kovács Tamás tanyája van?

A vádlott: Schneidernek két tanyája van, az egyik öt-hatszáz lépésre van a Kovács-tanyától, a másik a Kovács-tanyán túl.

Az elnök: De nem a sógórához ment, hanem Kovácsékhoz.

A vádlott: Igen.

Az elnök: Miért?

A vádlott: Meg akartam látogatni Tamást.

Az elnök: Kit talált a szobában?

A vádlott: Angyal Imrét és Veronát.

Az elnök: Kopogtatott az ajtón, mielőtt bejött?

A vádlott: Igen, tréfából kopogtam.

Az asszony azt mondta: Szabad.

Az elnök: Mit látott a szobában?

A vádlott: Az asztalon petroleum lámpa égett és az asztalnál ült Angyal Imre kanászgyerek egy padon, az asszony

állt és az asztalon férjének egy kabátját tisztította. Beszélgettünk az asszonnyal és tudakoltam, hogy hol van Tamás. Azt mondta az asszony, hogy Mali-Idjosra ment, kérdeztem miért, azt mondta, pénz miatt.

Az elnök: Beszéltek azután pénzről? A vádlott: Nem, csak az asszony mondta, hogy pénz miatt ment az ura Mali-Idjosra. Azután még Imrével beszéltem, felálltam és levettem a falról az ott egy szegen lévő kétesövű vadászpuskát és a tölténytáskát. Az asszony kérdésére, hogy miért veszem le a puskát, azt feleltem, hogy gazdám küldött el érte. Azután felálltam és kimentem a puskával, az asszony és a fiu kikísértek a ház sarkáig.

Az elnök: Miért mondta, hogy a gazdája küldte a puskáért?

A vádlott: Hazudtam az asszonynak.

Az elnök: Miért hazudott?

A vádlott: Nem tudom. A sarkon elbucsztam az asszonytól és a fiutól és azt mondtam: jó éjszakát. Aztán egyedül tovább mentem az ut felé. Körülbelül husz-huszonöt lépést haladtam, amikor megfordultam.

Az elnök: Miért?

A vádlott: Nagyon mérgeledtem, hogy ők olyan jól élnek és én olyan szegény és szerencsétlen vagyok. Senki sincs. Majd elmondja a vádlott, hogy mikor megfordult és elindult a tanya felé, kivett a tölténytáskából egy töltényt és beletette a puska jobb csövébe menet közben.

Az elnök: Miért tette?

A vádlott: Nem tudom. Nagyon megdühödtem, nem tudtam, mit csináljak. Nem tudtam a természetemen uralkodni.

Az elnök: A fegyvert hol tartotta, amikor visszajött?

A vádlott: Amikor a tanya felé jöttem, a fegyvert a kezemből tartottam, kinyitottam a konyhaajtót és a konyhában még egy töltényt beletettem a puska másik csövébe.

Az elnök: Ezt miért tette?

A vádlott: Nem tudom. Amikor a konyhába értem, az asszony belülről kinyitotta a szoba aajtáját de csak az asszony karját láttam.

Az elnök: Mit csinált akkor maga?

A vádlott: Mindjárt lötem.

Az elnök: Milyen irányba?

A vádlott: Be a szobába.

„Nem tudtam aludni“

A vádlott vallomásának ennél a részénél az elnök intézkedésére, kezébe adja a természetellen uralkodni. A kétesövű puskát, amellyel a gyilkosságot elkövette és amely bünyjelként a bíróság asztalán fektült. Az elnök felszólítására a vádlott megmutatja, hogy a puskát miként tartotta kezében a lövés pillanatában.

A vádlott ezután folytatja vallomását. Elmondja, hogy a lámpa a lövés után azonnal kialudt. Az asszony kiugrott a szobából és ő mellette ki akart surranni a konyhába. Ő utána ment puskával a kezében, megfogta az asszonyt, aki kiszakította magát kezéből és tovább futott. Ujból megfogta a folyosón, amikor azt mondta neki az asszony, hogy menjen be és nézze meg, mit csinál Imre. Nem ment. Tovább birkózott az asszonnyal, aki felugrott és a ház körül szaladt. A ház végében lévő szalmánál öt lépés távolságról rálőtt.

Az elnök: Eltalálta?

A vádlott: Nem tudom. Az asszony elbukott, de hamar felugrott és tovább szaladt, én utána dobtam a puskát és kivettem a kést a nadrágzsebemből és szurtam.

Az elnök: Hol?

— Nem tudom.

— Hányszor?

— Nem tudom. Többször szurtam, az asszony védekezett és megfogta a jobb kezemet, aztán abbahagytam.

— Miért?

— Nem tudtam tovább szurni.
— Miért?
— Nagyon a szívemre vettem, amit csináltam.
— Nem gondolta, hogy az asszony meghalt?
— Nem gondoltam.
— Azután mit tett?
— Hazamentem.
— A puskával mi történt?
— Otthagytam. Én hazamentem, otthon az istállóban láttam, hogy a nadragom véres. A kuthoz mentem és kimentem.

A gyilkos a gyilkosság színhelyére megy

Az elnök: Mennyi idő telt el attól az időtől, amikor otthonról elment, addig az időig, míg visszajött?

— Negyedétkor mentem el és háromnegyednyolckor jöttem vissza.

— A keze is véres volt?

— Igen, azt is megmostam.

— Mit csinált azután?

— Lefeküdtem az ágyba.

— Aludt?

— Nem.

— Miért?

— Minden a fejembe ment. — Azután elmondja a vádlott, hogy egy óra mulva jött érte a gazdája, mert a Kovácsék tanyáján történt valami.

— Maga mit mondott?

— Azt mondtam, hogy nem tudom, mi történt. — Aztán befogott, elmentek a község házára, az orvosért és két kocsin Kovácsék tanyájára mentek. A tanya felé, hogy a kis Angyal Imre holtan fekszik véresen a földön. A vádlott maga is volt a szobában. A gazdája, az orvos és a csendőr átmentek Jansen Fülöp tanyájára, ahová a súlyosan sebesült asszony menekült. A vádlott nem ment el.

A szünet után az elnök még néhány kérdést intéz a vádlotthoz és figyelmezteti, hogy a vizsgálóbíró előtt tett és a mai vallomás között eltérések mutatkoznak. A vádlott a vállát mozgatja és egyre ismételteti:

— Nem tudom, nem tudom.

Az elnök ezután több kérdést intéz hozzá arra vonatkozólag, hogy kísérelt-e meg erőszakot az asszonnyal szemben.

A vádlott ezt tagadja és csak azt ismeri el, hogy az asszonyt megfogta és megszurkálta.

Kovács Verona elmondja a véres est történetét

A beidézett tanuk közül a bíróság először Kovács Tamásné, Tóth Veronát hallgatta ki. Huszonhét éves, öt éve van férjével, egy négy éves kislánya van. A meggyilkolt Angyal Imre az ő tanyájukon volt kanászgyerek.

Az elnök: Mi volt a fizetése?

Tanu: Két méter buza, ezer dinár fizetés és ellátás.

Az elnök: Akkor este otthon volt az ura?

Tanu: Nem, nem volt otthon.

Az elnök: Hol volt?

— Mali-Idjosra ment, ahová a kis Imre fizetéséből négyszáz dinárt elvitt.

— Volt maguknál pénz akkor a háznál?

— Nem szokott nálunk több pénz lenni soha husz-egyen dinárnál.

— Milyen napon történt az eset?

— Szombati napon, október 23-án este. Amikor ülünk a szobában ketten Imrével, hallottuk a konyhaajtót nyitni. A kisfiu azt mondta erre:

— No, gyün a Tamás bácsi.

A tanu: A konyhaajtó kinyitása után kopogtak az ajtón.

Az elnök: Mondta maga azt, hogy szabad?

— Nem mondhattam, mert mindjárt nyílt az ajtó, Gottfried jött be, azt mondta jövestét. Kérdeztem, minék jött? Azt mondta, a puskáért, mert másnap reggel hét órákor be kell azt vinni a község házára.

— Kérdezte, hogy a gazda küldte?
— Nem. De én azt gondoltam, hogy 5 küldte. A Gottfried levette a puskát a szögrol, szét nyitotta, nézegette és megöltötte egy töltényre, összerendeztem és mondam, vegye ki a puska az nem jäték. Kivette a töltényt és kiment.

Freitag visszajön

Az elnök: Mi történt azután?
Tanu: Mi ketten visszajöttünk a szobába. De negyedóra mulva hallottuk, hogy nyílik ismét a konyhaajtó. A kis Imre megszólalt:

— Gyün már Tamás bácsi.
Fölkeltem, megfogtam az ajtó kilincsét és kinyitottam. Ebben a pillanatban lövés dördült el, nem is láttam ki lött, a lámpa elaludt. Ijedtemben se nem láttam, se nem hallottam, kiugrottam a konyhába és menekülni akartam. Gottfried — akkor már láttam, hogy ő van ott — megfogott és földre tepert. Birkózás közben felszóllított, hogy adjam meg magam neki. Én védekeztem és ellöktem magamtól, felugrottam, kirohantam a folyosóra, ő utánam, elkapott, odaszorított a falhoz és ismét erőszakoskodni kezdett. Én minden erőmmel védekeztem és azt mondtam neki: »Gottfried kegyelemzett meg, ha nem magamért, kisgyerekemért«. Gottfried nem szólt semmit, csak tovább nyomott a földre. Nagy erőfeszítéssel sikerült őt ellöknöm és tovább szaladtam. A ház körül szaladtam, miközben elestem. Gottfried a puskával utánam lött és a lágyékomon eltalált. Én szaladtam tovább a szalmáig, ott Gottfried utólért, elővette a bicskáját és át akarta vágni a torkomat. Védekeztem, ahogy tudtam, de nem használt, összeszurkált. Egyszerre csak éreztem, hogy elenged. Fel akartam kelni, de összeestem és elvesztettem eszméletemet. Mikor eszméletre tértem, négykézláb elmásztam Fülöp Mihály szállásáig, segítségért kiáltottam, Fülöpék bevitték a szállásra, innen a szekicsi kórházba kerültem, ahol hetekig ápoltak.

Mit mondanak a tanuk

A következő tanu Lehr János volt, a vádlott gazdája. A vádlottat rendes, jó munkásnak mondja, nem ivott, nem garázdálkodott. Felvilágosítást nyújt arról, hogyan értesült az esetről és hogy ment ki felköltetni Gottfriedet. Háromszor is kellett szólítani, míg felébredt. Semmi izgalmat és nyugtalanságot nem észlelt rajta.

Jeremias Riszto dr. és Barta Antal dr. törvényszéki orvosokat hallgatják ki.

Az orvosszakértők szakvéleményének előterjesztése után a bíróság folytatta a tanuk kihallgatását. Kovács Tamás elmondja, hogy a kérdéses napon, mikor haza érkezett, milyen állapotban találta lakását. Kezdetben azt hitte, hogy a kis Angyal Imre alszik és csak később látta, hogy halott és azután tudta meg a szerencsétlenség többi részletét.

A bíróság fegyverszakértőként kihallgatta Milassin Andor szubotocai tűzfőparancsnokot és Todorovics Bozsídát arra nézve, hogy a puskatus dobástól, vagy ütéstől tört-e el. A szakértők véleménye az, hogy a puskatus nem dobástól tört el.

Fülöp Mihály tanu elmondja, hogy milyen körülmények között találták meg a szerencsétlen asszonyt, akit házukba bevitték.

Ezután Csulinovics Ferdő dr. államügyész indítványt terjeszt elő, hogy több fontos körülmény tisztázása céljából, szálljon ki a törvényszék a tett színhelyére, valamint indítványozza, hogy Szekicsen hallgassák ki Klein Nikolát, Tóth Bélát, Kiss Terézt, Boskovic Péter, Szijacsics Száva és Gajer Leonhardt rendőröket.

Petrovics Márkó dr. védő nem ellenzi az ügyész előterjesztését. Pavlovics István elnök kihirdeti a bíróság végzését, amely szerint helyt ad az államügyész indítványának, a tárgyalást megszakítja és folytatását péntek reggel tíz órára Szekicsre tűzi ki.

A bíróság pénteken reggel Szekicsre megy, ahová a vádlottat is fegyveres fogházörök kviszik. A bíróság először a bűncselekmény színhelyét tekinti meg. Megtekinti a két tanya egymástól való távolságát, aztán a szekicsi község házában folytatják a csütörtökön megszakított főtárgyalást.

NAPRÓL NAPRA

Végső bucsu Ludendorfftól

Az alábbi sorokat egy, a német nagyvezérkarhoz beosztott volt aktiv-tiszt írta. A »Bácsme gyei Napló«-nak, akármennyire ellentétben állt is Ludendorff minden pacifizmussal, nem szokása a súlyos betegekkel szemben a szenvedélyes gyűlöletnek olyan súlyos szavait használni, mint amit a cikk-író használt.

Érdeksnek tartjuk azonban ezt a cikket, mint annak dokumentálását, milyennek látta közvetlen környezetében Ludendorffot, akinek egészségi állapota különben is a cikk megírása és megjelenése közti időben megjavult.

Temetni jöttem Caesart és nem dícsérni. Illetőleg még temetni sem, mivel hogy — amikor ezeket a sorokat írom — talán még életben van. Élet és halál közt lebeg, egyelőre tehát, hogy precízen fejezzem ki magam, csak haldoklik és nekünk el kell készülnünk a legrosszabbra is. A haldoklás a legbizonytalanabb állapot, vannak, akik az utolsó pillanatban meggondolják magukat és újból feltápaszkodnak. Ezzel szemben viszont sokan lesznek, akik el fogják itélni, mivel a halhatatlan léleknek az enyészetre kárhoztatott testtől való elválási processzusával némaságra és emberi részvétre parancsoló perceiben, kegyetlenül és durván recsegő hangon rikoltók, ami a legnagyobb disszonanciában áll Ludendorffnak, a golyvás öreg tábornoknak a mindjobban csendesedő szuszogásával. Hogy miért e mohó funerárius készség? Miért nem tudok türelemmel várni, amíg az Ur angyala már elvégezte a rá bízott feladatot és Ludendorff békében átevezett a Styx folyón? Mondhatnám, hogy tulzott ambíció, én akarok az első lenni, aki nekrológot ír róla. Igazabbul, akinek egyetlen egy intésére annyi ember ment a halálba, akinek soha nem volt elég a kiontott embervér, aki ezt a szörnyű embermészárlást vezette, a lelkiismeretével összegegyeztette, hullákon, pusztulásokon keresztül lovagolt, orrával mámorosan szívta a vérszagot, akinek mellére annyival több kitüntetés került, amennyi-nél több szegény embert dobtak bele a meszes tömegsirokba, akinek szeme nem folyt ki, a háboruban kilőtt szemekért, annak a földi elmúlását nem sajnálni, sőt őszinte szívből kívánni nem tartom szégyennek. Azonkívül én nem felejttem el a közmondást, amely ki-mondja, hogy halottakról vagy jót, vagy semmit. Tehát sietnem kell a kaján halotti indulómmal, mielőtt még nem késő.

A sírja körül meg fognak dörögni az ágyuk, az én hangomat, amugy sem fogja meghallani senki. Most, amikor lebujjhagyon lépdegnék a haldokló körül, most még lehet vad keserűséggel néhány zokszót ejtenünk erről a férfiról akít ha ígriszhez hasonlítok, bocsánatot kell kérnem a tigristől. A háboru alatt én közvetlen környezetéhez tartoztam. Talán senkinek sem volt alkalma olyan közelről megismerni ezt az orvát, mint nekem. Ezt az embert ember anyja szülte és ő nem sajnálta az anyák fiait, gyermekek apáit, gyilkoltatott nagyban, a világhatalom szörnyű vérgőtésében az ő keze nyitotta meg a legszeleesebb zsilipet. Nem igaz, hogy a volt és a hazafias kötelességet teljesítette. Én tudom, hogy egy nagy örületnek örültje volt. A tébolydában kiosztották a szerepet. Vilmos, er ist Erreicht német császár volt az isten és Ludendorff a kis isten és Európa földje iszapossá vált a kiontott embervértől. Elhangzottak a Schulter an Schulter és Ludendorff egy parancsszavára elindultak a magyar bakok a poklok poklába és a német bakák libe haraptak a Marine mellett. Ludendorffnak nem volt semmi sem drága, amikor már kilátástalan-nak látszott az öldöklés és amikor már látták, hogy a központi hatalmakat legyőzték, Ludendorff a főhadiszállás-mester csak tovább nyomta a prést. »Durchhalten« volt a jelszó és csinál-tatta a szállást a tulvilágra a feleslege-

sen megsemmisülésbe dirigált csapatok számára.

Ez a hős, ez a szerencsétlen figurája a történelmenek (kis pókhasat viselt a fényes dolmánya alatt) a vesztett háboru után, amelyet az ő vezetése alatt vesztek el, nem röpitett golyót az agyába. Ellenkezőleg, a győztes német forradalom elől elhordta az irháját. Ez a rettenhetetlen hős álszakállt ragasztott és kék szemüveget tett az orrára és ellillant Berlinből Svédországba menekült, ahol letépte az álszakállt és letette kék okulárját, csak a hegyes kis potrohát nem tudta lekapcsolni. A német köztársaságban ez alatt elültek a forradalom hullámai, Ludendorff hazatért Münchenbe és a horogkeresztesek elére állott. Milyen komikus jelenség volt ez a szerencsétlen vörös, köpcös civil a fel-feltámadó ellenforradalmakkal kapcsolatban. Ha úgy látszott, hogy a Kapp-puccsisták sikert érnek el, Ludendorff csatlakozott hozzájuk, ellenben

amikor a puccs megbukott, Ludendorff megragadta fegyvertársait. Megírta emlékiratát, könyvében kifejtette, hogy társ a Cion bölcssei legendájában, szentül megvolt győződve, hogy a világot harminc zsidó kormányozza. A nagy hazafi, a nagy német és a nagy fajvédő végül mégis egy zsidó bankárral szövetekezett össze és kicsempészte Svájcba a vagyonát. Mert más felét és vérét szívesen áldozta volna fel a hazáért, a maga vagyonát azonban nem.

Mit csinál egy ilyen levitézlett fené-vad a béke éveiben? Nem szüint meg egy percig sem azon dolgozni, hogy egy újabb háboruba kergesse Németországot. Előbb az oroszokkal akart szövetekezni Franciaország ellen, majd a franciáknak ajánlotta fel a kardját az oroszok ellen. Mindegy, hogy ki ellen és mindegy, hogy miért: Ludendorff háborut akart, egy második világháborut, ennek terveit dolgozta ki müncheni magányában.

Közben volt ideje arra is, hogy elváljon a feleségétől, aki egy berlini gazdaság tejnagykereskedő leánya volt. Belátta, hogy az após békés foglalkozása nem illik egy Ludendorffhoz. A második világháboru még nem tört ki, de a tábornok másodsor is nősült, ot-tárhoz vezetvén Mite Kremnitz asszonyt, aki orvosnő és irónő egyszemélyben és aki ifjabb éveiben résztvett a feminista mozgalmakban. Alig multak el a mézes hónapok, Ludendorff megbetegedett. Egy ilyen harcias férfiúhoz egyáltalában nem illő betegség döntötte le a hatalmas férfit. Hogy álljon majd gugás nyakkal újból a hadak élére? Ugy látszik azonban, hogy Erich von Ludendorff ettől a gondtól megszabadul. A betegsége ugyanis — mint Münchenből jelentik — súlyosra fordult. Meg kellett operálni és az orvosok lemondottak életéről. Tegyük ezt mi is bölcs és változhatatlan Isten akaratában való megnyugvással. H. J.

Nizzánál szuronyerdő néz szembe egymással

Olaszország újabb csapatokat és nagyszámu fasiszta miliciát összpontosít a francia határon

Genfben jelentik: Milánóból az a hír érkezett csütörtökön a Népszövetséghez, hogy

az olasz katonai hatóságok újabb tizenkét gyalogezredet és nagyszámu fasiszta miliciát küldtek a francia határra. Népszövetségi körökben nagy az izgalom.

Olaszország azzal indokolja a nagyarányu újabb csapatmozdulatát, hogy két olasz csendőrt Venti-

glia közelében egy olasz rablóbanda megölt és a határon összpontosított katonaság és milícia csak arra való, hogy megakadályozza, nehogy a banditák francia területre menekülhessenek. Ez a magyarázat azonban annál valószínűlenebb, mert

az olaszok már hetek óta csapatokkal és miliciával tartják megszállva a francia határt és ezzel arra készítették a francia ha-

tóságokat, hogy szintén nagyszámu csapatokat vonjanak össze a határon. Kézenfekvő, hogy Olaszországnak nincs más célja, minthogy a határon az olasz katonaság legyen túlsúlyban és most

Nizza környékén valóságos szuronyerdők merednek szembe egymással.

A két katonai tábor puskalövésnyi távolság sem választja el egymástól az olasz-francia határ mentén.

Olaszország a jugoszlávellenes blokkba be akarja vonni Magyarországot is

A londoni magyar követ titokzatos tárgyalásokat folytat Genfben Chamberlainnel A francia külügyi politika izgalommal szemléli a Balkán-eseményeket — Anglia Európa új átcsoportosításában Olaszország mellé fog állni

A kisantant és Franciaország egységes frontba tömörül Olaszország ellen

Párisból jelentik: Francia politikai körökben rendkívül érdeklődés kíséri a jugoszláv-olasz konfliktus fejleményeit. Kormánykörökben határozott idegesség mutatkozik és a sajtó egyhangulag elítéli Olaszország eljárását. Még a nacionalista sajtó is megállapítja, hogy

az olasz-albán szerződés új bizonyítéka annak, milyen veszedelmes Mussolini külpolitikája. Különös aggodalmat kelt, hogy milyen visszahatással lehet Olaszország balkáni imperialista politikája az egész európai helyzetre.

A nyugati hatalmak egyelőre azon fáradoznak, hogy Jugoszláviát nyugalomra és türelemre intsek, de párisi információ szerint a beogradi körök a nyugati hatalmak jótanácsait nem fogadták szívesen.

A francia külügyminisztériumban nagy nyugtalanságot keltett a jugoszláv-olasz viszony kiéleződése.

Illetékes körök hangsúlyozzák, hogy Jugoszlávia tulajdonképpen a Franciaországgal szemben tanúsított lojális magatartásának áldozata, miután megragadta mindazoknak a szerződéseknél aláírását, amelyek olasz részről felkínáltak, amelyekben azonban Franciaország nem vett volna részt.

Marcel Plaisant, Franciaország népszövetségi követe hosszabb jelentésben utal arra, hogy Jugoszláviát nemcsak nyugatról, de északról is veszély fenyegeti.

Olaszország minden bizonnyal meg fogja kísérelni, hogy Ma-

gyarországot is kijátssa Jugoszlávia ellen. Hír szerint az olasz kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy Magyarországnak különböző területi engedményeket helyez kilátásba Jugoszlávia rovására.

a trianoni békeszerződés megváltoztatásának szorgalmazásával csupán azért, hogy Magyarországot a maga pártjára hódítsa. Ezzel szemben

Olaszország ellen az egész kisantant egységes frontba fog tömörülni és Franciaország sem fogja tetlenül szemlélni az események kialakulását.

Londoni jelentés szerint Zichy Rubido Iván gróf, Magyarország londoni követe kedden váratlanul Genfbe utazott, ahol

a londoni magyar követ szerdán bizalmas tanácskozást folytatott Chamberlain külügyminiszterrel. Londoni politikai körökben úgy tudják, hogy gróf Zichy londoni követ genfi utazása a Balkán-eseményekkel függ össze.

Feltűnő, hogy az angol sajtó az olasz-jugoszláv konfliktus ügyében milyen tartózkodó álláspontot foglal el és egyetlen lap sem kommentálja részletesebben a balkáni eseményeket. A lapok csak azt állapítják meg egyöntetűen, hogy

a Balkánon döntő fordulat állt be, amely a déleurópai hatalmak nagyarányu átcsoportosítását fogja maga után vonni. Ebben az átcsoportosításban Anglia minden valószínűség szerint

Olaszország mellett fog állni.

Római jelentés szerint a félhivatalos Stefani-ügynökség a következőket jelenti: Több külföldi lap azt a hírt közölte, hogy Mussolini bizonyos javaslatokat tett volna az olasz-albán szerződéssel kapcsolatban a római jugoszláv követnek. Ezek a hírek teljesen alaptalanok; Mussolini nem is látta a római jugoszláv követet.

Ezzel szemben Londonban úgy állítják be Zichy Rubido grófnak Chamberlain külügyminiszterrel folytatott genfi megbeszélését, hogy az a magyar katonai ellenőrzés megszüntetésével volt összefüggésben.

Újabb párisi jelentés szerint francia politikai körökben hire jár, de hivatalos részről a hír valódiságát még nem lehetett ellenőrizni, hogy

a jugoszláv kormány Genfben illetékes helyen közölte, hogy el van tőkélve a Népszövetségből való kilépésre, ha a népszövetségi tanács becikkelyezi az olasz-albán szerződést.

Az Information jelentése szerint egyébként Briand arra a feszültségre való tekintettel, amely Beograd és Róma között uralkodik, végleg le-tett arról a tervről, hogy Musolini-vel találkozik.

E. Szécsi

„PHILATELIA“

bélyekekészítés Subotica Cirila Metoda trg 5.
(Teréz templommal szembeni sorban).
Nagy választék külföldi bélyegekben. Legújabb kiadású albumok minden nagyságban és katalógusok rakáron. 11374

Szomborban megszakadtak a tárgyalások a magyar párt és a radikálisok között

A németekkel kötött megegyezés miatt a magyaroknak kevesebb helyet akarnak juttatni a közös listán — Mindkét fél új instrukciókat kér a magasabb pártfórumoktól — Az ellenzék Beeskereken megegyezett a földműves párttal

Nincs még listavezetőjük a szubotocai radikálisoknak

Beogradból jelentik: A radikálisok és német párt között megindult paktumtárgyalások eredményre vezettek. Kraft és Mozer, a német párt vezetői és Trilkovics Márkó házelnök és Miletics Szlávko hosszabb tanácskozás után

írásbeli megegyezést kötöttek a bácskai tartományi választásokra. A megegyezés, melyet a radikális-párt részéről Bugarszki Lázár és dr. Gavrilo-vics Ottó képviselők írtak alá, részletesen felsorolja azokat a feltételeket, melyek alapján a két párt közös listát állít.

Megegyezés jött létre a Szerémségre vonatkozólag is, ahol a német párt szintén a radikálisokkal együtt veszi fel a választási küzdelmet. Délbánátra nézve előreláthatólag vasárnap jön létre a megegyezés a németek és a radikálisok között. Északbánáthban az ellenzéki blokkal kötött paktumot a német párt, a demokratákkal és földművespárttal, amelyek a közös listán kedvező helyet biztosítottak a németek jelöltjének.

A topolai járásban a németek nem fogják külön jelölteket állítani, hanem a radikális-párt a listára felvesz egy német nemzetiségű személyt — előreláthatólag Bieher szíváci iskolaigazgatót — aki nem tagja a német pártnak.

Az egyes jelölésekre nézve a járási szervezetek fognak megállapítani.

Névvégvétel és a választói névjegyzékben

Szomborban jelentik: A magyar párt és a radikális-párt megbízottai, dr. Deák Leó, a szombori magyar párt elnöke és Prokopy Imre, az országos magyar párt főtitkára, a radikálisok részéről pedig dr. Petrovics Milenkó vármegyei főorvos és Bugarszki Nenád dr. királyi közjegyző szerdán este dr. Petrovics Milivoj bácskai főispán elnökele alatt értekezletet tartottak. A tanácskozás a késő esti órákig tartott és

eredményteljesül végül. A megbeszélések a legbarátságosabb szellemben folytak ugyan és elvben megegyeztek abban a tárgyaló felek, hogy a listát az országos magyar párt és a radikális-párt között létrejött megegyezés alapján úgy állítják össze, hogy a magyarság számarányának megfelelő számú jelöltet állít a közös listán.

A kérdés gyakorlati keresztülvétel tekintetében azonban nézeteltérés keletkezett már a két fél között. Ebben elöntétes statisztikai adatok alapján akarta megítélni a jelöléseket.

A radikálisok ugyan a 1921. évi statisztikát mutattak, amely szerint Szomborban 1218 magyar választó van és a német választók száma 1346. Ezzel szemben a magyar párt egy 1919-es statisztikára hivatkozott, amely szerint — mint az egyébként Szomborban általánosan ismeretes — Szombor városában legalább hétézer magyar él és alig kétezer német. A magyar párt megbízottai kifogásolták a radikálisok által beterjesztett statisztikát és kijelentették, hogy az eltérés onnan származik, hogy a magyarok közé csak a magyar nevéket sorsolák, míg a német nevéket, de magyar ájku választókat németeknek minősítették.

Ilyen módon a szombori magyar párt több vezető tagja is a németek közé került.

A tanácskozás végén megállapodtak abban, hogy mindkét fél a magasabb pártfóru-

mokhoz fordul új instrukciókért.

Minden valószínűség szerint pénteken fogják a radikális-párt és a magyar párt megbízottai a jelöléseket megvitetni.

Jól értesült helyen azt mondják, hogy a szombori választókerületben, amely huszonkilenc képviselőt választ, a radikálisok a közös listán tizenegy helyet akarnak átengedni a németeknek.

Folytak a tanácskozások a szubotocai radikális pártban

A szubotocai radikális-párt még nem döntött véglegesen a jelölésekről. A párt vezetői csütörtökön délelőtt Gyorgyevics Dragoszláv polgármesternél konferenciát tartottak, azonban nem határoztak véglegesen. Minthogy mind a két ellenzéki lista első helyén bunyevác politikust jelölnek, a radikális pártban az a nézet alakult ki, hogy bunyevác ember — de lehetőleg intellektuel — kerüljön a lista élére.

Ez a megoldás azonban nagy gondot okoz a radikális-pártnak, amelynek vezetőségében jobbra csak bunyevác gazdák vannak.

A csütörtöki uapon három név került kombinációba. A legkeményebb jelöltek Vidakovic-Bossán Antal földbirtokos, a Zemljodilszka Kaszina elnöke, Manojlovics Vladisláv dr. közjegyző, a Hnyd elnöke és Gyorgyevics Dragoszláv polgármester. Jól értesült helyen úgy tudják, hogy a radikális-párt vasárnap délután ebben a sorrendben fogja megvitetni a jelöléseket.

Listavezető valószínűleg Vidakovic B. Antal lesz a második helyen, míg a harmadik Manojlovics Vladisláv dr.

A harmadik és negyedik helyen Gyorgyevics Dragoszláv polgármester és Nagy Ödön, a magyar párt jelöltje osztoznak.

A földműves párt is csatlakozott a beeskereki ellenzéki blokkhoz

Beeskerekről jelentik: A bánáti földműves párt részére szerdán este járt le a határidő, amikor nyilatkoznia kellett, hogy résztvesz-e az ellenzéki pártok közös jelölésében. Vujics Dimitrije földművespárti képviselő szerdán este Beogradban tárgyalat Setzerov Szlávko, demokrata és Nemer Vilmos németpárti képviselővel. Vujics kijelentette, hogy a földműves párt csatlakozik az ellenzéki blokkhoz. Csütörtökön éjjel a három képviselő Beeskerekre utazik, ahol pénteken megállapítják a közös listát.

A Bács megyei Napló munkatársa megbízható forrásból arról értesül, hogy Pribisevics Szevezor, valóban elítélően nyilatkozott arról, hogy a beeskereki független demokrata párt szövetkezett a többi ellenzéki párttal, köztük a német párttal. A független demokraták helyi vezetői azonban közölték Pribisevicsel, hogy a megbeszéléshez, amelyet már aláírtak, feltétlenül ragaszkodnak, mire Pribisevics is hozzájárult a megegyezéshez. Így Beeskereken a demokrata párt, független demokrata párt, földműves párt és német párt közös listával indulnak a tartományi választásra.

A radikálisok a kikindai járásban megejtették a jelöléseket

Kikindáról jelentik: A radikális párt kikindai szervezete a tartományi választásokra megejtette a jelöléseket. A járási listavezető: Tutarovics Jócó főesperes, helyettese Malencsics Aleksza mokriini

földműves. A második helyre Gruics Milán basahidi földbirtokost jelölték, helyettese: Iljacsevics Szima padeji földműves, a harmadik helyre pedig Miloszlavjev igyosi lelkész, helyettese Ognyanovics földműves. Kikinda város jelöltjeit még nem állapították meg.

A Davidovics-párt kikindai szervezete pénteken éjti meg a jelöléseket.

Két radikális lista lesz Noviszadon

Noviszadról jelentik: A noviszadi radikális pártnak az a szárnya, amely a párt-

vezetőség ellen foglalt állást, nem ismerte el a múlt vasárnap megejtett jelöléseket, hanem csütörtökön este hat órára a „Három Korona” vendéglőben gyűlést hívott egybe.

A gyűlésen nagy számban jelentek meg a pártnak a jelölésekkel és a vezetőség munkájával elégedetlen tagjai, köztük Szlepecevic Milán volt főispán, Vujics Márkó tanügyi inspektor, dr. Milovanovics Milován polgármester, dr. Ilies Brankó, dr. Ilies Radenkó, Mirkovics Glisa dr., Cserehov György és a pártnak még sok előkelő tagja.

Bajics Luka megnyitó beszéde után, melyben élesen állást foglalt a párt vezetőségének terrorja ellen, megtartották a jelöléseket, amely szerint listavezető: 1. Mirkovics Glisa tanár, helyettese Slankamenac Pera. 2. Vujosevic Radován, helyettese Kozarek Zsarkó. 3. Antonics Milán, helyettese Milanov Szteva. 4. Prodanovics Sztóján, helyettese Cserehov György.

A lista összeállítása után Mirkovics Glisa listavezető megköszönte a párt bizalmát, majd hosszabb beszédben a pártvezetőség meddő munkáját ismertette és felhívta a résztvevőket a vasárnapi nagygyűlésre és tüntető felvonulásra.

A topolai cigányok véres kártyacsatája

Mu'at-á után a klarinétos agyonszurta a cimbalmost

Topoláról jelentik: Véres büntény tartja izgalomban a topolai cigánysor lakosait. Csütörtökön hajnalban meggyilkolták a legelső banda cimbalmosát Sárközi Lajost és a gyilkos szintén a cigánybandából való: Baázs Béla klarinétos.

Kökény Dezső cigánybandája szerdán este a Kaszinóban muzsikált. Az ünnepnap miatt sok vendég volt a helyiségben és hajnali öt óráig tartott a mulatság. Öt óra tájban indultak hazafelé a cigányok, akik maguk is berugtak a mulatságra. Utközben betértek a Kovács-Katona-féle vendéglőbe, ahol kártyázni kezdtek. Rövid negyedóra alatt Balázs Béla elvesztette egész éjszakai keresményét. A pénz legnagyobb részét a cimbalmos nyerte el. Balázs nem nyugodott bele a vereségébe, csalással vádolta társait és visszakövetelte pénzét. Sárközi méltatlankodva utasította vissza a vádat és arculütötte Balázst, majd botjával ültelgelni kezdte és addig ütötte, míg a bot nem tört a klarinétos fején.

Balázs ekkor lélegzethöz jutott, előrcntotta bieskáját és Sárközi mellébe dőlt. A cimbalmos összerogyott. A kés

a szív mellé hatolt, átvágta a főütőerét, a penge pedig beletört a sebbe. A következő pillanatban Sárközi már halott volt és Balázs, aki látta, hogy megölte a cimbalmost, kirohant a kocsmából.

A gyilkosságról azonnal értesítették a rendőrséget és a helyszínre érkezett Kulics járásbíró és dr. Hadzsi Jenő orvos, aki azonban már csak a beállott halált konstataulta. Kulics járásbíró utasítására a rendőrség azonnal megkezdte a nyomozást a megszökött gyilkos kézrekerítésére és több tanút hallgattak ki, akik látták Balázst Pacsér irányában a földek között menekülni.

A gyilkosság szemtanuit is kihallgatta a rendőrség. A tanúk szerint Sárközi, akit Balázs össze-vissza vert, önvédelemből használta kését.

Egész délután tartó nyomozás után a topolai csendőrség a csantiviri csendőrséggel együttesen felkutatta a környéket. Délután félő tájban a csendőrség Csantavir egyik uccáján egészen váratlanul szembetalálkozott Balázs Bélával. A csendőrség a gyilkos klarinétost le tartóztatta, de kihallgatása még nem történt meg. A gyilkost csütörtök este átszállították Topolára.

Márciusban kiűritik a Rajna-vidéket

Biztosítottak látszik a kompromisszum Genfben a német lefegyverzés kérdésében

Genfből jelentik: A napok óta folyó genfi tanácskozásokkal kapcsolatban francia politikai körök úgy látják, hogy

már csak órák kérdése a kompromisszum megkötése Németország katonai lefegyverzése kérdésében.

Az eddigi tanácskozások eredménye szerint valószínű, hogy

március folyamán sor kerül a Rajna-vidék kiűritésére.

Ebben a kérdésben Briand és Schuberth német államtitkár szerdán hosszabb tanácskozást folytattak és megállapodtak abban, hogy

a rajnai paktumot aláíró hatalmak közös ellenőrző szervet állítanak fel.

Angol politikai körök ezek után igen optimisztikusan ítélik meg a genfi tárgyalásokat és azt hiszik, hogy a népszövetségi tanács meg fogja ragadni az alkalmat, hogy sikeresen befejezze a Locarnóban megkezdett munkát. Ha ez megtörténik, úgy a béke utia-

ból, Nyugateurópából az utolsó akadály is elhárul.

Briand egyébként csütörtökön délután tizenkét órakor megjelent a genfi Metropol-szállóban és látogatást tett Stresemann német külügyminiszternél. A két külügyminiszter tanácskozása háromnegyed óra hosszat tartott és befejezése után csak annyit mondtak a nyilvánosság számára, hogy sikerült a függő kérdéseket tisztázni és

a két államférfi megállapodásra jutott egymással, hogy a Népszövetségre ruházandó ellenőrzés milyen módon szálljon át a népszövetségi bizottságra.

A francia külügyminiszter azonban nem titkolta, hogy a párisi nagykövetek tanácsában a dolgok bizonyos tekintetben kiéleződtek, nem annyira a katonai kérdések tekintetében, mint inkább Németország hadianyagának kivitele körül. Ebben a tekintetben az angol érdekek állnak előtérben és angol részről a versaillesi szer-

zódás idevonatkozó rendelkezéseinek olyan magyarázatot akarnak adni, hogy minden, a mit Anglia kellemetlen konkurrenciának tart az export terén, hadianyagnak akar bélyegezni. Miután ebben a kérdésben hiábavalók voltak az eddigi tárgyalások, Briand és Stresemann tanácskozásán az az eszme merült fel, hogy

mindazokat a függő pontokat, amelyekre nézve a nagykövetelek tanácsa nem tud megállapodni, valamilyen módon a népszövetségi ellenőrző bizottság hatáskörébe kellene utalni.

Szobakerült az az eszme is, hogy jó volna az összes függő kérdéseket, így a hadianyag exportjának kérdését is választott bíróság elé terjeszteni.

A Népszövetségi Tanács csütörtöki ülése után a locarnói szerződést aláíró hatalmak külügyminiszterei újabb tanácskozást fogynak tartani, amelynek főtárgya a német hadianyagok exportjának a kérdése.

Elkészült Szombor város 1927. évi költségvetése

Szomborból jelentik: Szombor város pénzügyi tanácsa csütörtökön tárgyalta az 1927. évi költségvetést, amelyet még a karácsony előtt összeülő közgyűlés elé fognak terjeszteni jóváhagyás végett. A költségvetés az 1927. évre 172 százalékban állapította meg a városi pótdadót, az iskola adó 35 százalék lesz. Az utadó a tavalyi 40 százalékkal szemben 1927-ben 21 százalék lesz. A pótdadók leszállítását az tette lehetővé, hogy a város az agrárrevíziós bizottságtól visszakapta földjeinek egy részét, ami 500.000 dinár jövedelemnövelést jelent a városnak.

A költségvetés szerint a kiadásokat 11,160.000 dinárban irányozták elő az 1927. évre, ezzel szemben a város jövedelme 7,570.000 dinár, míg a fentmaradó 3,600.000 dinárt pótdadókból fedezik. A költségvetésben a felépítendő új polgári fiúiskola kiadásán kívül, új kiadási tétel nem szerepel. Az iskolaépítésre 770.000 dinárt irányoztak elő az amortizációs kamatokkal együtt. A város 1927. évben bérlí a gúzfürdőt, amelynek fentartása 330.000 dinárt igényel és ugyanannyi bevételre is számítanak.

A költségvetésben a városi épületek karbantartására 270.000 dinárt, aszfaltozásra 140.000 dinárt irányoztak elő, ezzel szemben a városi földek után 850.000, városi épületekből 160.000, javadalmi hivatal után 2.400.000, birtokátírásból 1.200.000, vigalmi adókból 500.000, bejelentő hivatal után 200.000, a kórházi díjakból 330.000 dinár bevételre számítanak.

Felszentelték

az új beogradi katolikus templomot

A jövő évben Ferenc-rendi templom épül Beogradban

Beogradból jelentik: Boldogasszony fogantatása ünnepén felszentelték fel a Szent Antalról elnevezett új beogradi római katolikus kápolnát, a Bregalnicska-uccai új Ferenc-rendi kolostor udvarán. A kápolna nemcsak a kolostor lakóinak: a szerzeteseknek és a boszniai katolikus diákoknak fog istentisztelet céljára szolgálni, hanem a környékbeli katolikus lakosságnak is, ideiglenesen, amíg a Ferenc-rendi templom építése meg nem kezdődik. Jövő évben már hozzáfognak a templomépítéshez.

A felszentelési szertartáson résztvett Pellegrinetti beogradi pápai nuncius, Ródlis Rafael beogradi érsek, nagyszámu papi kísérettel és számos katolikus hívő. Az új kápolnában fogják elhelyezni azt a régi feszületet, amelyet a ferencrendi barátok annakidején, a törökök elől menekülve, magukkal vittek Beogradból. Kétszáz évvel ezelőtt ugyanis volt

már Ferenc-rendi kolostor Beogradban, a jelenlegi Nemzeti Színház tájékán. A feszület ezidőszert Zemunban van.

A kápolnaszentelés után bankett volt, amelyen Kumandi Koszta beogradi polgármester, Popovics Pavle, az egyetem rektora, Tyrovics egyetemi tanár és más előkelő személyiségek is megjelentek.

Noviszad nem fogja a elszázötven millió dinár ajánlatot

Noviszadról jelentik: Egy csehszlovák-német-angol tőlcsoport — amint jelentették — százötven millió dináros beruházási kölcsönajánlatot tett a városnak, amelyet a december 15-iki rendkívüli városi közgyűlés fog tárgyalni. A kölcsönajánlattal már foglalkoztak a városi bizottságok és az a vélemény alakult ki, hogy az ajánlatot vissza kell utasítani, mert a város legfeljebb két százalékos kamatozású és kilenvenöt éves árfolyamú kölcsönt vehetne fel. A város ezenkívül ki akarja kötni, hogy a kölcsönadó kötelek az egész kölcsönösszeget a Narodna Bankánál a város folyószámláira befizetni, a város az eszközölt beruházások arányában a szükséghez képest megjelölt összegeket hívasson le és mindenkor csak a már igénybevett összeg után fizessen kamatot.

A december 15-iki közgyűlés dönteni fog a szűkebb városi tanács javaslatáról, hogy a mérnöki hivatalnál még egy építési mérnöki állást szervezzék az utak, uccák és a csatornázási munkák vezetésére és a már megszervezett, de még betöltetlen műépítési állást, a földmérői állást és a műszaki rajzok előállítását betöltsék. A szűkebb városi tanács a felhalmozott ügyészi teendők elvégzésére még két városi alügyészi állást kíván szervezni, amelyről szintén a jövő csütörtökön megtartandó közgyűlés fog dönteni.

Ugyancsak a közgyűlés elé került a Szerb Kereskedelmi Bank részvénytársaság ajánlata, hogy a Temerín-uton levő fátelépének helyén modern autogarázst létesít.

Iszákovic József a Dunaparton, a strand közelében nafta- és petróleum-tartályok kiépítéséhez terület átengedését kéri. A város azon az állásponton van, hogy ilyen intézmények létesítését csak a város alatt engedi meg.

A közgyűlés tárgyalni fogja az új légszuszgár szervezeti szabályzatát és valószínűleg Kürti János városi gépészmérnököt választja meg igazgatónak.

A novisz di Szrnao szétugrasztotta a radikálispart há o gyűlé-ét

Dr. Cseremov György a radikális párt gyűlésén élesen támadta a pártvezetőket

Noviszadról jelentik: Noviszadon a tartományi választásokra való előkészületek már javában folynak és főleg az esti órákban a különböző pártok a város több helyén csaknem naponta gyűléseket tartanak, amelyekben a tartománygyűlési választásokra szóló jelölésekkel foglalkoznak.

Szerda este a radikális-párt a Szalajkában három helyen is hirdetett gyűlést, amelyeken dr. Ilics Brankó, a radikális-párt elnöke, Leticics Szevan, dr. Rajkovic Misa orvos és a párt több számottevő tagja vett részt és tartott beszédet. A Dotlics Mladen-féle kocsmában megtartott radikálispartí gyűlés alatt dr. Cseremov György orvos, a Szrnao elnökének vezetésével egy csoport szrnaos hatolt éktelen lármával a kocsmába és tamburajátékkal és énekkel megakadályozták, hogy a szónokok beszédeiket megtarthassák.

A zaj csillapultával dr. Cseremov György emelkedett szólásra és élshangú támadást intézett a radikális párt vezetője és annak egyes tagjai ellen. Amikor a radikálisok látták, hogy az omádnikok nem engedik meg a gyűlés megtartását, a Kármakcsalán-uccai

vendéglőből átmentek a Karagyorgyevauccában levő Jociés Péra-féle kocsmába, ahol dr. Aradszki Mita, Csulam Jovan, dr. Popovics Dusan és mások voltak a párt hivatalos kiküldöttei és szónokai. Dr. Cseremov a szrnaosokkal ide is követte a radikális-párt vezetőit és hasonló módon akadályozta meg a gyűlés megtartását.

Végül egy harmadik kocsmában is teljesen azonosan folyt le a radikális-párt ülése, ahová szintén behatoltak a szrnaosok és ének- és muzsikaszóval tették lehetetlenné a radikálisok választási gyűlését. Itt is dr. Cseremov György mondott beszédet, amelyben támadta a radikális-párt vezetőjét.

Összeütközésre nem került sor, mert a radikálisok vezetői kitértek az összeütközés elől. A radikális-párt tovább fogja folytatni megkezdett gyűléseinek sorozatát. Érdekes, hogy a Szrnao tudvalevőleg ugyancsak radikális szervezet és a szrnaosok noviszadi magatartása a párt belső harcára vezethető vissza.

HIREK

V HAR A HAJÓN

Amíg csak a villámlás távoli fénye hasított bele a hajó teste felett sugárzó csillagos égre, addig az emberek nem igen vették észre a közeledő vihart. Csak a hirtelen kerékedő szél zugása és az egyre sűrűsödő ézzenés keltett riadalmat. A hátsólegények rohanása, siető munkája lekérgette a kirándulókat a hajó mélyébe — csak egy-két ember szédült meg a kifeszített ponyvák alatt — azok várakozva figyelték az eget. Valami hatalmas feketeség közeledett az égen, szélesedett, terjedt, hőmpolygott, megfeszítette maga alatt a folyót és elnyelte maga előtt a csillagokat. Egymásután tűntek el, most még ott világított az ember feje felett a sok ragyogó kis pont, egyszerre meg eltűnt egyik a másik után. Az újból felhasadó villámlás belevergött a figyelő szemekbe, rögtön utána irtózatoss csattanás reszketett a levegőben, azután eleredt a zápor a fekete égből. Ugy ömlött, mintha kőd ereszkedett volna — áthatolhatatlan, sűrű fátyol.

A fedélzet széléről patakokban ömlött a víz a Dunába, hangos csapkodása belevergült a kormánykerék lármás munkájába és a most már szinte szünetnélküli ézzenésbe. A fedélzeten levők keveset beszéltek. Egy idősebb ur állt a kápolnánál és láthatólag nyugodtan gyönyörködött a látványosságban. Két kis táboriszéken egy fiatalember és egy leány ült szorosán összesimulva, nagyokat hallgatva. A leány félt, belekapaszkodott a szép fiuba, világos szeme ijedten bámult bele az éjszakába és azután felnézett a fiúra mélységes odaadással a tekintetében. Az lustán simogatta a leány kezét, szórakozottan és bágyadtan és mosolygott a sötétben. A jöleső húság érzése elterjedt a leányban. Valami kis meghatottságot is érzett, ahogy a leányra gondolt.

— Milyen holdog most szegényke! — Az egész szép, hosszú délután a Dunán, meleg napsütésben — azután most ez a vihar... remegő, sokszor megálmódott egyedüllet a férfival, akit rég óta félve szeret... Szinte érezte a feléje áradó hálát, boldog szerelmet... Lassanként felrázta unottságából a remegő, hozzáhajló leánytest lágyasága. Félkarijával átölelte a derekát, magához vont a csapzott szőke fejet, a leány hagyta, megbújt a karjában. Azután a férfi lassan, vigyázva, erősebben kapaszkodott magához és valamit sugott a fülebe. A leány megreszketett, eltávolodott a fiutól, az visszahuzta maga mellé és most már hevesen hangosabban unszolta:

— Egy-két órától van szó... na, drágám, ne legyen unalmas. Kiszáll velem itt a Páffy-téren megiszik nálam egy eszébe teát, azután hazakísérem szépen... Orthon ugyesem várják ebben a viharban. Ugye jön, mondja...

A leány fázott és remegett.

— Nem lehet, ne is beszéljünk róla... — Istenítélet ez, amíg haza ér, átázik a cipője, kocsit sem kapunk ebben az esőben. Eljön hozzám... megpihen... megmelegszik.

Simogatta a leány fejét, megcsókolta a szőke haját és hozzáért az ajka a fehér puha archoz, sűrű apró csókokkal vonta be a mozdulatlan, kábult leányfejet. Azután már csak félszavak estek, halk könyörgések és ájult, ijedt, reszkető halk nemek. Megint csend lett, csak a leány alázatos, megaló hangja hallatszott a némaságban. A vihar is elvonult, gyorsan és egyszerre, ahogy érkezett, mindig távolabban és halkabban zeng az ég, egymásután bujtak elő ragyogva a csillagok. Csak a villámlás fénye volt változatlanul éles, felcsattanó, világa változta az elvonuló felhők utját folyton változó, hol tömör, hol még szélesedő alakját. Az eső elállt, csak az összegyűlt esővíz ömlött le a széleken és a kormánykerék forgása lassított, csendesedett...

Mikor a Margithidhoz értek, a fiatal ember felállt, maga után húzta a leányt. Elindultak egymás mellett, a leány belekapaszkodott a férfi karjába, könyörögve nézett rá, valami nagy, komoly és rémült szerelem égett a szemében.

A korlátnál állva várták, amíg a hajó teste visszafordul, lassan felfelé siklik megint a hidhoz. Nézték az elcsendesedett sima víztükört; a férfi egy kicsit álmosan lehajgva és fáradtan azt gondolta: — Most már akár haza is vihetném a mamájához! — azután mosolyogva és léhán sugta:

— Látja drágám, az isten is szeret minket...

Felmutatott a felettük ragyogó, derült, csillagos égre, az egész éles és tiszta láthatárra. Amíg a hajó kikötött, lementek a szűk lépcsőn a kijárathoz, keresztülvergődtek a tömegben és eltűntek szem elől. Azután lassan megint elindult a kormánykerék és mindig erősödő zaja egyhanguan zakatolt az éjszakában...

Thury Zoltán

*
— A Bácsmegyei Napló vasárnapi száma. A Bácsmegyei Napló huszonnyolc oldalas vasárnapi számán nem látszik majd meg, hogy már javában folyik a munka a szzoldalas karácsonyi számra. A vasárnapi szám nemcsak terjedelemben lesz tekintélyes, hanem érdekességben sem marad alatta az eddigi hívós és érdekes vasárnapi számoknak. A vasárnapi szám irodalmi és riport mellékletének tartalmából kiemeljük a következőket: Baedeker cikke Szana Tamás-ról, Benedek Ilus cikke a megreformált háztartásról, Ukszóy Máté tárcája: Mindenáron urilány, Tamás István párisi riportja Dobrojevics Petár-ról, a híres jugoszláv festőművész-ről, Lucia tárcája, Eos humoros riportja: Selyemzsínór a férfijogokat védő liga elnökének címen, Weidinger Dezső párisi notesze, Orvosi dolgok rovatban: Hogyan védekezzünk a meghülés ellen. — Folytatjuk Grob Imre nagyrékű cikksorozatát az orosz tyurmában töltött napokról s érdekes dolgokat mond el dr. Auspiz W. Rudolf szombori orvos a philadelphiai világkiállításról. Az állandó rovatok: Emlékezzünk régiek-ről, Tere-feré. Könyv stb. egészíti ki a szám tartalmát.

— Szomborban befejezte működését az agrárrevíziós bizottság. Szomborból jelentik: Az agrárrevíziós bizottság csütörtökön befejezte munkáját, amelynek során véglegesen rendezték a dobrovoljacok földigénylési ügyét is. Az agrárrevíziós bizottság körülbelül száz szombori, ugyanannyi sztapári dobrovoljacnak utalt ki földet. Szombor város szintén visszakapta lefoglalt földjeinek egy részét, 260 hold szántót, 640 hold legelőt a mileticsi és a szentai utak mellett. Ezenkívül nagykiterjedésű alapítványi földeket is feloldott a bizottság, így a Palanacski-féle 120 holdas, Konyovics-féle 100 holdas, a Gyalokoni-féle 135 holdas és egy 31 holdas alapítványt. Az agrárrevíziós bizottság már a felebbeségi ügyeket is letárgyalta és ezzel a bizottság Szomborban befejezte működését.

Az albán nemzetgyűlés ratifikálta az olasz-albán szerződést

Jugoszlávia nem kéri a Népszövetség intervencióját

Párisból jelentik: Tiranai jelentés szerint az albán nemzetgyűlés ratifikálta a november 27-én megkötött olasz-albán barátsági szerződést.

Az Agence Radio jelenti, hogy a genfi jugoszláv politikai körök ér-

lyesen cáfolják azt a hírt, hogy az S. H. S. kormány a Népszövetség elé akarja terjeszteni az olasz-albán szerződés ügyét, hogy a nemzetek szövetségének intervencióját kérje. Olaszország balkáni politikája miatt.

— **Megjelentek a karácsonyfák.** A piacon, ahol máskor turót és tejet, kenyert, meleg harisnyát és szallagot árulnak, csütörtökön reggel uccák nyíltak zöld fenyőgalyakból s a nyirkos decemberi köd szürkéségébe a fenyő zöld színe hozott frissességet és eleven-séget. Megjelentek a karácsonyfák, a karácsonyi megnyugvás és örömök vi-gasztaló szimbólumai. Minden évben szaporodó gondokat és megnövekedett nyomorúságot találnak itt karácsony tá-ján a messziről ide portált zöld galyak, amelyekből minden évben nehezebb lesz csillámló, édességekkel és ajándékokkal megrakott karácsonyfát varázsolni, mert egyre nehezebben lehet megszerezni a szükséges pénzt, ami ehhez kellene. A zöld galyak azt hirdetik, hogy közele-dik a béke és a szeretet ünnepe. Hígy-jünk benne örök optimizmusunkkal, hogy a közelgő ünnep két napja köze-lebb hoz bennünket a testvériség s a megértés boldog korszakához.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi mi-niszter Ballné Süly Juliannát Svilovejó-ról a petrovozelói külső tanyai iskolá-hoz helyezte át.

— **Szlovéniában a németek Ko-rosecékkal szövetkeztek.** A szlo-venszkoji németek Mariborban a szlovén néppárttal kötötték meg-egegyezést a tartományi választásokra vonatkozólag, Gotscheban pedig, a melynek lakossága német többségű, önálló listát állítanak. A maribori tartomány járásaira nézve még nem történt döntés.

— **Chaplin felesége egymillió dollár végkielégítés ellenében hajlandó válni.** Newyorkból jelentik: Mint ismeretes, Charlie Chaplin, a kiváló filmművész ötödik feleségétől is válik. Chaplin fe-lésége egymillió dollár végkielégítést követel és mindkét gyermekét a maga részére követeli. A megindult válópör folyán egyébként kiderült, hogy Chap-lin, aki már évek óta tartózkodik Ame-rikában, még mindig nem szerezte meg az amerikai állampolgárságot.

— **Legényháború Glozsánban.** Novi-szadról jelentik: Kukucska György, He-vér András és Katocs Mita glozsáni le-gények megtámadták Gyurica Janó glo-zsáni tizenhatéves asztalosinast és ho-tokkal agyba-főbe verték és valóság-gal szétrombolták a fejét. Eszméletlen, élet-veszélyes állapotban beszállították a noviszadi kórházba.

— **Meghalt, mert nem kapott szállást a fogdában.** Noviszadról jelentik: Dob-rics Milos hatvanöt éves munkás szer-dán este Noviszadon jelentkezett az ügyeletes rendőrkapitánynál és kérte, hogy egy éjszakára adjanak neki szállást a rendőrségen, mert lányai, akik a Kralja Petra-ucca 3. sz. alatt laknak, kizárták az uccára és nem akarják be-engedni a házba. Az ügyeletes rendőr-tiszt a szabályrendeletre hivatkozva megtagadta az öreg munkás kérésének a teljesítését. Ekkor Dobrics elment avval, hogy az uccán fogja tölteni az éjszakát, ahol megfagy és meghal. Csütörtök reggel Dobricsot a postaigazga-tóság melletti deszkakerítésnél holtan találták. A rendőrség megindította a vizsgálatot és elrendelte a holttest fel-boncolását.

— **Elítélt községi kisbíró.** Noviszad-ról jelentik: Nedelkov Jásza tovarise-vói községi bíró 1924 augusztusában Kuszlics Joca és Toszics Péra földmí-veseket a község házában kihallgatás al-kalmával öklével több ízben arculütötte. Hivatalos hatalommal való visszaélés-ért a noviszadi törvényszék Nedelkovot csütörtökön tíznapra fogházra ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

— **Nemzetgyűlésért negyvenöt napra fogház.** Noviszadról jelentik: Tass Já-nos csurogi földműves, amikor múltévi július 11-ikén Radics Makszim csendőr-főhadnagy nála házkutatást tartott, Gav-rilovics Radivoj csendőrmestert meg-sértette és nemzetgyűlést követelt el. A noviszadi törvényszék csütörtökön negyvenöt napra fogházra ítélte. Dr. An-tonijevis Dusán államügyész súlyos-bításért felelősséget.

— **Az agrárminiszter jóváhagyta a petrovozelói földmaximumot.** Petrovo-szelőről jelentik: Az agrárminiszter Petrovozelói községnek a revízió foly-tán visszaadott 520 hold maximumot jóváhagyta. A jóváhagyást a miniszter azzal a záradékkal látta el, hogy az 520 hold földet a község köteles házi-lag kezelni.

— **Csökken a járványos megbete-gedések száma Noviszadon.** Noviszadról jelentik: December 1-én Noviszadon tizenkilenc tifusz és huszonhat vörheny-beteg volt. December első hetében két újabb tifusz és egy vörheny megbete-gedés történt. Azóta három vörheny és négy tifuszbeteg meggyógyult, egy ti-fusz és egy vörhenybeteg pedig meg-halt. Jelenleg tizenhat tifusz és huszon-három beteg van Noviszadon és a jelek szerint a betegségek száma erősen apad.

— **Bethlen merénylőjének Justh Iván-nak unokaöccse öngyilkos lett Nagyvá-radon.** Nagyváradról jelentik: Az egyik kávéház szeparéjában egy pohár fekete mellett megmérgezte magát Treiber Iván József. Treiber érettségét tett fia-talember, előkelő családból származik, unokatestvére a Bethlen István minisz-terelnököt inzultált Justh Ivánnak, édes-atyja jól szituált börtölárny volt Buda-pestben, aki a nagy krach idején teljesen tönkrement és önként vetett véget életének. A fiú fiatalos meg gondolatlan-sággal olyan dolgot követett el, mely a büntető paragrafusokba ütközik. Miután nem tudott másképen érvényesíteni, vá-sári kikiáltó lett. Az utóbbi időben járt Marosvásárhelyen, pár hónappal ezelőtt tért vissza Nagyváradra, hol planéta-cédulákat árulgatott. Pár nappal ezelőtt leánykereskedéssel vádolták meg. Mi-kor Treiber elolvasta a róla szóló tú-dósításokat, elhatározta az öngyilkossá-got. A kávéházban aszpirinnel megmér-gezte magát és eszméletlen állapotban szállították be a kórházba, ahol azonnal gyomormosást alkalmaztak.

— **Titokzatos látogatók Nitti lakásán.** Párisból jelentik: Nitti volt olasz mi-niszterelnök, aki jelenleg Párisban tar-tózkodik; az utóbbi időben arra a föl-fedezésre jutott, hogy számos könyv és irat eltűnt a dolgozószobájából. Nitti ki-jelentette egy újságíró előtt, hogy a dolognak nem tulajdonít nagyobb fon-tosságot, de szükségesnek látta a tény-állás megállapítása céljából, hogy az esetről a rendőrségen jelentést tegyen.

— **Szofulisz köztársaságpárti lett a görög kamara elnöke.** Athénből jelentik: Szofulisz köztársaságpárti jelöltet 145 szavazattal 78 ellenében Triandafilan-kosz királpárti jelölttel szemben a ka-mara elnökévé választották.

— **A magyar kormány nem adta be-leegyezését az új budapesti csehszlovák követ kinevezéséhez.** Prágából jelentik: A külügyi kormány Bogdan Pavlu je-lenlegi szófiai követet szemelte ki a bu-dapesti csehszlovák követség élére, azonban a magyar kormány nem adta előzetes beleegyezését a követ kine-vezéséhez, mert Bogdan Pavlu régebben magyar állampolgár volt és később cseh legionárius lett. A minisztertanács most úgy határozott, hogy Bogdan Pavlut a beogradi csehszlovák követség élére ne-vezi ki.

— **Elítélt gyümölcsoltóvaj.** Beeskerek-ről jelentik: Todorovics Sofronije pék-ségéd Novibecsen egy gyümölcsöskofa raktárából nagymennyiségű gyümölcsöt lopott. A beeskereki törvényszék csütörtökön Todorovicsot egy hónapi fog-házra ítélte.

— **A felülnyomások postabélyegeket be-cserélése.** A szubotici postafőnökség közli, hogy a felülnyomások, felemelt áru bélyegeket és levelezőlapokat a pos-taügyi minisztérium rendelete értelmé-ben kivonják a forgalomból és december 1-től kezdve ismét olyan bélyegeket és levelezőlapokat árusít a posta, amilyen-ek november 1-ig voltak érvényben. A felülnyomások bélyeggel ellátott küldemé-nyeket és az ilyen levelezőlapokat szintén továbbítják, de a bélyegilleté-ket, mint eddig is, csak a rendes név-értékben számítják be. Becserélhetők a felülnyomások bélyegei és levelező-lapok effektív értékük szerint is, leg-később december 31-ig, a következő feltételek mellett: Postai értékek el-árusítói a felülnyomások bélyegeket és levelezőlapokat olyan mennyiségre cse-rélhetik ki, amely megfelel azok vétel-árának. Magánszemélyek, ha nem akar-ják felhasználni, becserélhetik minden postahivatalnál ötszáz dinár értékig, jegyzék alapján, amelyben fel kell so-rolni, hogy hány darab van minden egyes értéktételből. Azok, akik ötszáz dináron felül értékben akarnak bélye-geket becserélni, kötelesek bejelenteni, hogy melyik postán és miért szereztek be olyan nagy mennyiséget. A becseré-lés kizárólag bélyegekre és más postai értékekre történik, pénzre nem.

— **Vasárnap választ Novi-Vrbász evangélikus lelkészét.** Noviszadról jelen-tik: A Wagner Gusztáv Adolf halálával megüresedett novivrbászi evangélikus lelkészi állásra beérkezett számos pályá-zat közül a vrbászi evangélikus hit-köztség három jelölt és pedig Leblerz Henrik szekicsi káplán, Konrád Vilmos torzsai lelkész és Morgenthaler Ferenc volt esperes, ezidőszerint szabalji lel-kész. A vrbászi hitköztség vasárnap vá-lasztja meg az új lelkészét.

— **A Színházi Élet új száma a szo-kott gazdag tartalommal jelent meg.** Ér-dekes képek, riportok, regény és gaz-dag rovatok teszik változatosabbá az új számot, amely darabmellékletül Schöpflin Aladár új vígjátékát, a »Pirosruhás hölgy«-et közli. A Színházi Élet a Lite-rária árusítójánál kapható 12 dinárért.

— **Száz kiló mézet loptak.** Noviszad-ról jelentik: Bácskopetrovácon Dir An-drás szállásán ismeretlen tettesek fel-nyitották a méhkosokat, száz kiló mé-zet loptak és szabadjárá engedték a mé-heket. A csendőrség keresi a tettese-ket.

— **Új főszolgabírói épületet emel-nek Noviszadon.** Szomborból jelentik: A noviszadi főszolgabírói hivatal nem-régen kérte az alispáni hivatalt, hogy a hivatal elhelyezésére Noviszadon házat vásároljon. Az alispáni hivatal árlejtést irt ki a házvételre, a háztulajdonosokkal azonban nem lehetett egyezséget kötni. Ezért az alispáni hivatal elhatározta, hogy hétszáz ezer dinár befektetéssel há-zat fognak építeni a főszolgabírói szá-mára. A terveket az államépítészeti hi-vatal már elkészítette és az építkezést tavasszal megkezdik.

— **Stampar dr. egészségügyi inspek-tor Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Dr. Stampar Andrija egészségügyi minisztérium inspektor csütörtökön No-viszadra érkezett, ahol meglátogatta az egészségügyi felügyelőseget. Stampar dr. látogatást tett még a kórházban az epidemológiai intézetben, délután három órákor pedig a fiugimnázium nagytermé-ben előadást tartott a középiskolai poli-klinika jelentőségéről. Az előadás után dr. Stampar tanári értekezleten vett részt amelyen egészségügyi teendőket be-széltek meg.

— **Visszahelyezték hivatalába a jása-tomici közjegyzőt.** Beeskerekről jelen-tik: Dr. Ranszavljevics Vása jásatomi-csi közjegyzőt egy évvel ezelőtt felfüg-gesztették hivatala vezetésétől, mert su-lyos ideghaj tünetei mutatkoztak rajta. Dr. Ranszavljevics újabban beadványt intézett a beeskereki törvényszékhez és a bécsi ideggyógyászati klinika, valamint több beogradi idegspecialista véleménye alapján kérte hivatalba való visszahelye-zését. A törvényszék csütörtökön úgy határozott, hogy a közjegyzőt visszahe-lyezi hivatalába.

— **Négy év után elfogott tolvaj.** No-viszadról jelentik: Spevec László szrem-szkimitrovicai hajós 1922-ben többed-magával betört Dimovics Mita noviszadi fűszer nagykereskedésébe és több ezer dinár értékű árut lopott el. Ugyanekkor Spevec és társai feltörték Büchmüller János üzletét és onnan 60.000 dinár ér-tékű kézműárut loptak. Spevec megszö-kött és most négy évvel utóbb Biszniában elfogták. A sarajevói rendőrség csütör-tökön adta át Spevecet a noviszadi ügyészségnek.

— **Egy muzulmán reszelőmunkás rá-támadt egy rendőrré.** Noviszadról jelen-tik: Fetakovic Ahmed boszniai száрма-zású muzulmán reszelőmunkás múlt évi augusztus 30-án Noviszadon egy rend-őrré, aki kihágás miatt elő akarta állí-tani, rátámadt, leszakította az övén ló-gott revolverét és a rendőrt a földhöz-vágta. A noviszadi törvényszék csütörtökön megtartott főtárgyalásán felmentette a vádlottat, mert nem látta a vádat igazoltnak. Dr. Antonijevis Dusán állam-ügyész felelősséget.

Legutolsó divatszertől retikül ujdonságok
megérkeztek F. Ditrich bóröndös üzlete Novisad, Kr. Petra ul. 30.

— **Aki állandóan ül lopásért.** Bees-kerekről jelentik: Sztan Szalomija ci-gányasszony, Torakon két kilogramm kolbászt lopott. A törvényszék két hóna-pi fogházbüntetésre ítélte a cigányasz-szonyt, aki már több ízben ült lopásért és épen most töltötte ki egy korábbi lopá-sáért rárótt két havi fogházbüntetését.

— **Zita exklirályné Párisban.** Párisból jelentik: Zita exklirályné pár napja Pá-risban tartózkodik. Látogatásának nincs politikai jelentősége, hanem csupán né-hány függő kérdés rendezésével kap-csolatos, amelyek az annak idején el-adott osztrák császári koronaékszerek eladásával függnek össze. Nem lehetel-en azonban, hogy Zita a Quai d'Orsay is látogatást fog tenni.

— **Dr. Ehrmann, a hírneves zsidó ve-zér ismét Szubotícára jön.** Dr. Ehrmann Salamon fogorvos, a frankfurti egyetem docense, aki az »Agudah« zsidó világ-szervezet egyik legkiválóbb vezére, mint ismeretes, december másodikán Szuboti-cán a Lloyd helyiségében nagyszámu és előkelő közönség előtt tartott, színes változatokban gazdag, tartalmas előadá-sával olyan nagy tetszést aratott, hogy a szubotici zsidóság minden rétegéből azzal a kéréssel fordultak hozzá, hogy Szubotica zsidóságát tisztelje meg má-sodsori látogatásával. Ezen kérés telje-sítését dr. Ehrmann további utjának ki-alakulásától tette függővé és mint egy zagrebi távirat jelenti, visszatérőben va-sárnap délután Szubotícára érkezik, a mely alkalomból az »Agudah« Szuboti-cán székelő országos központi vezetősé-ge nagy vezérének tiszteletére vasárnap este zártkörű teacestélyt rendez.

A Korona gyógytár személy-zete szomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett főnöknőjük
NAGY BERTALANNÉ
szül. **ADLER JUSZTINA**
életének 66-ik évében rövid szen-vedés után elhunyt.
Emlékét kegyelettel őrizzük!
Szubotica, 1926. december 9.

— **Óriási hóviharak Romániában.** Bukarestből jelentik: Két nap óta óriási hóviharak dúlőng Románia nagy részében, amely nagy zavarokat idézett elő a telefon és táviró forgalomban. Bukarestből kétszáz kilométeres körzetben háromezer telefon és távirópózna dőlt ki és Galac, Konstanza, Kolozsvár, Temesvárad, Nagyvárad és Csernovic városokkal nincs a fővárosnak sem telefon-, sem táviró összeköttetése.

— **Sulyos szerencsétlenség a Salzach-folyó szabályozási munkálatainál.** Salzburgból jelentik: Hellein mellett szerdán sulyos szerencsétlenség történt. A Salzach-folyó szabályozási munkálatai most vannak folyamatban és egy kilenc méteres parti gátat építenek, amit belül betonoznak. Az építési munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a gödör négy méter mélységű a folyó alatt és szakadatlanul működnek a gőzszivattyúk. Szerda délután a felducolt földréteg és az épülőfélben levő kör-gát ötven méter hosszúságban beszakadt és maga alá temetett husz munkást. Estig sikerült a romok alól kiásni a munkásokat, akik közül ketten meghaltak, tizenegyen pedig sulyosan megsebesültek. A gátszakadást az idézte elő, hogy az olvadó hó beszívargott a felducolt földrétegbe és alámosta a talajt.

— **Pehán József hátrahagyott művelnek kiállítása.** Vrbászról jelentik: Pehán József, a korán elhunyt festőművész özvegye gyűjteményes kiállítást rendez a novivrbászi kaszinóban férje hátrahagyott műveiből. A kiállításon bemutatóra kerül a kiváló festő teljes oeuvre-je s ezért a kiállítás fontos, komoly és kegyeletos művészeti esemény lesz. A kiállítás 12-ikén, vasárnap délelőtt nyílik meg. Az özvegy tulajdonában levő képek egy részét eladja.

— **Chaplin nem akar többé filmezni?** Los Angelesből jelentik, hogy Chaplin, a közkedvelt filmszínész, aki jelenleg válófélben van második feleségétől, egyelőre nem lép föl filmben. Chaplin kijelentette, hogy a családi ügyei, főleg a gyermekeinek neveltetése annyira igénybe veszi, hogy föl kell adnia a további filmezést. Chaplinnak különben most folyik a válópöre, amelynek során a volt házastársak kölcsönösen könnyelműséggel vádolják egymást. Így az asszony panaszolja, hogy Chaplin egyetlen newyorki útja alatt 50.000 dollárt tékozolt el. Ezzel szemben Chaplin azt veti felesége szemére, hogy egy napon 8000 dollárt fizetett ki ruhaszám-láért. Chaplin elhatározását filmművészeti körökben sajnálják, mert éppen most kezdtek meg a szenzációs »Cirkusz«-film félételeit. Chaplin elhatározása következtében a hatalmas filmhez szerződött színészeket elbocsátották.

— **A meggyulladt kutya lángbortotta ápolóját.** Topoláról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt szerdán Havas Jenő topolai malomtulajdonos házában, Maconka Mária cselédleány ben-zinnel mosta a gazdája kutyáját. A közeli tüzhelyről kipattanó szikra lángra-lobbantotta a kutya szőrét, amiől a leány ruhája is tüzet fogott és csakhamar hatalmas lánggal égett. A leány kétségbeesetten kirohant az udvarra, az esővízes déli felé szaladt és beüzent. A leány sulyos égési sebeivel a szubotocai zsidó kórházba szállították. A kutyát lelőtték.

— **Elűtötte egy autó Píloszanovics moravica földbirtokos fiát.** Sulyos szerencsétlenség történt néhány nap eőt Vrbászon. Píloszanovics József szaravmoravica földbirtokos tizenkétéves fia, Píloszanovics Imre Vrbászon biciklizett és a gépen maga elé ültette nyolc éves kis öccsét, Albertot. A kerékpár egy vrbászi autótól elé került és az autó elűtötte a két gyermeket. Píloszanovics Imre csak kisebb zúzódásokat szenvedett, Albertnak azonban lapockája és kulcsosa is törött. A sulyosan megsérült gyermeket Szubotocára hozták, ahol Kocok Iván dr. sebészorvos megoperálta. A műtét kitűnően sikerült és a szerencsétlenül járt gyermek rövidesen teljesen felépül.

— **A zsidó Nőegylet csokoládé-délutánja.** Fényesen sikerült csokoládé-délután rendezett szerdán a szubotocai zsidó nőegylet a Bárány termeiben. A gazdag programnak legszebb száma a gimnazistákból összeállított zenekar játéka volt. A zenekart Vig Laci vezényelte. Faith Ili igen kedvesen konferálta, Hamburger Magda hegedült, Blumentberg Magda, Grosz Joli spanyol táncot táncoltak, Hamburger Vera énekelt, Kovács Baba és Rosenfeld Ármán dalokat énekeltek a »Cirkuszhercegnő«-ből, Vadnai Vera szavalt, Váci Vera, Reh Annus, Glied Jutka, Horovitz Árpád és Goldner Emil görög táncot táncoltak, Pressburger Boriska és Molnár Sándor pedig groteszk charlestont mutattak be. A táncokat Landau Juliska táncnánró tanította be. A nagyszámu publikum sokat tapsolt valamennyi szereplőnek és a jól sikerült műsor után hajnalig tartó tánc következett. A zsidó nőegylet jótékony céljainak a csokoládé-délután elentős jövedelme hozott.

— **A meráni sakkverseny.** Meránból jelentik: A sakkverseny fordulóján Przepiorka legyőzte Alimondát, Canal Spielmann, Kosztics Tartakowert. A Calapos—Groh, Colle—Grünfeld és Patay—Roselli-játszmák remik lettek.

— **December 12-ikén tartják meg a szokollisták bálját.** A szubotocai Szokol egyesület elmaradt bálját december 12-ikén fogják a Városi Színház dísztermében megtartani. A december 1-re kibocsátott meghívók erre a bála érvényesek.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka!

Orvosi hír. Dr. Kosztolányi Árpád orvosi rendelőjét Szudarevicseva ulica 40. sz. alá helyezte. Rendel. d. e. 9—11, d. u. 3—5 és 7—8-ig. Telefon: 525.

Csöd. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvénytörök csütörtökön Löwinger Vilmos noviszadi kereskedő kérésére elrendelte a csődöt Böhm Ignác noviszadi kereskedő ellen. Csödbiztos: Levakovics Matija törvénytörök bíró, csödtörök gondnok: dr. Teodorovics Koszta ügyvéd. Követelések bejelentési határideje február kilenc.

SPORT

A noviszadi Achille kerékpáregyesület közgyűlése. Noviszadról jelentik: Az Achille noviszadi kerékpár és motorkerékpár egyesület december 19-ikén délelőtt tíz órakor tartja meg évi rendes közgyűlését.

Noviszadi futballisták aradi vendégszereplése. Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarugó kerület vezetősége megállapodott az aradi labdarugó kerülettel, hogy jövő év tavaszán Aradon Noviszad—Arad városközi revansmérkőzést tart.

Haldoklik Sipos Márton a magyar uszóbajnok. Budapestről jelentik: Sipos Márton, Magyarország uszóbajnoka már hosszabb ideje sulyos betegen fekszik az Erzsébet-szabotóriumban. Az uszóbajnok tüdőgyulladásban betegedett meg, amire most agyhártyagyulladás járult és Sipos Márton állapota kritikussá vált.



A gyermek, aki csak ösztöneire hallgat, irritál: a szappantól, mert érzékeny bőre a szappan rossz hatása miatt gyakran szenvedni szokott. A gyermek érzékeny bőre, épügy mint a nőé, tényleg különleges elbánást igényel.

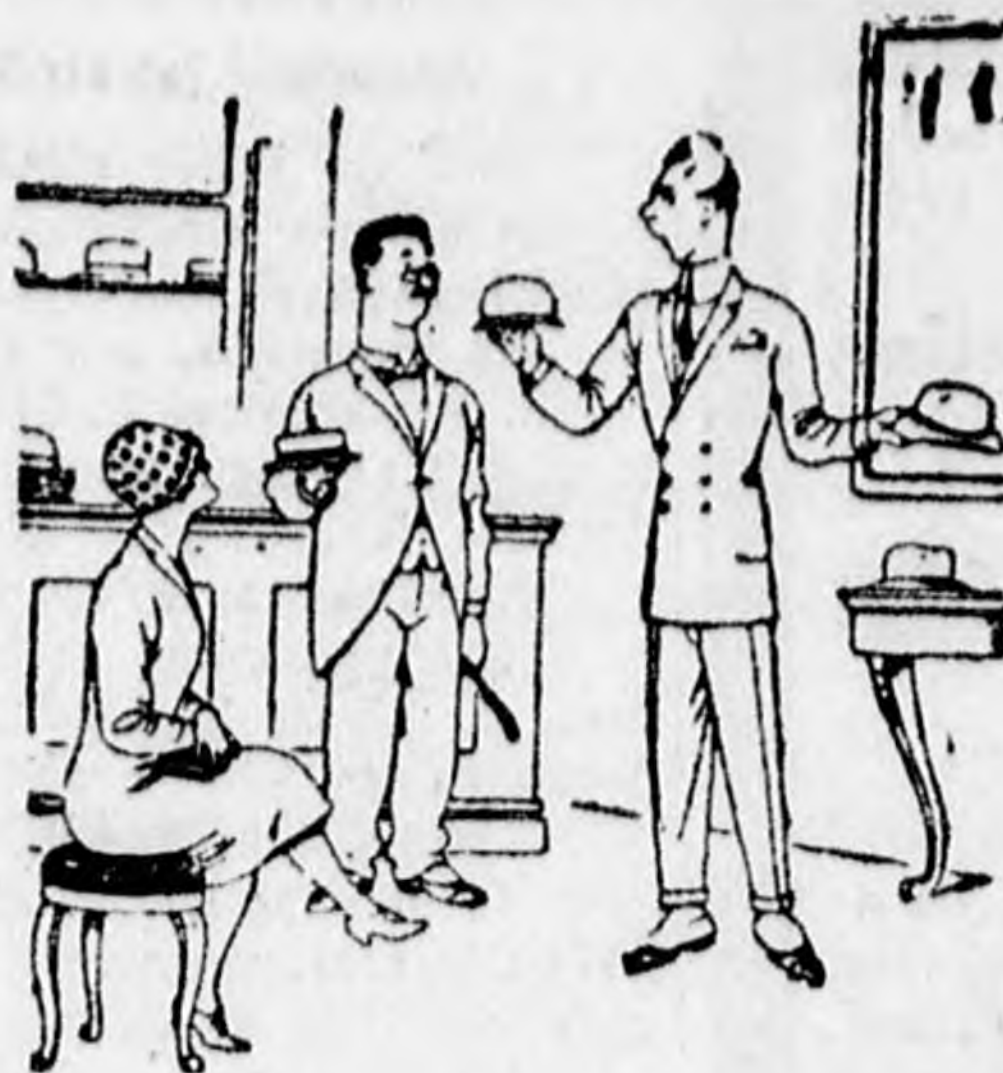
— **A SIMONSZAPPAN** (Savon Simon)

tiszta és semleges, kellemesen illato-sítva magában foglalja azonkívül a híres **SIMON KRÉMÉ** (Crème Simon) jótékony tulajdonságait és ezért az egyetlen jó szappan hölgyek és gyermekek részére.

Mindenütt kapható. 10794

SIMON KRÉM, PUDER és SZAPPAN
Parfumerie Simon, 59. Fg. St. Martin, Paris

KINTORNA



— Megfelelő kalapot választani nagyon nehéz feladat. A kalapnak egyé-nileg is meg kell felelnie, aláhuzottan kifejezésre kell juttatnia, hogy milyen fejen van.

— Na Brunó, akkor végy talán ma-gadnak egy szalmakalapot

— **Özvegy Kancsalné szomszédjának van egy disznaja, ezt nézegeti órák hosszáig Kancsalné.**

— Miért nézegeti annyira azt a disznót? — kérdi a szomszéd.

— Azért, mert a farka úgy hasonlít egy S bűtühöz és a hányszor látom, mindig eszembe jut az én szegény Samum.

— Az öreg Brumzala kiválaszt a fia számára egy gazdag leányt.

— Az egy jó parti — mondja — menj és nézd meg.

A háztűznöző után megkérdezi a fiut:

— Na, hogy tetszik?

— Tudja, egy drasztikus hasonlattal élve, ronda.

— Akkor jó — mondja az öreg Brumzala

— Jó? — hüledezik a fiu

— Hát persze, elvégre neked nem egy drasztikus hasonlattal kell élni, hanem vele.

KÖZGAZDASÁG

Paprikavizsgáló állomás létesül a Vajdaság részére

A vegyvizsgáló állomást valószínűleg Horgoson állítják föl

A vajdasági paprikamalmok már régóta panaszoznak, hogy a kultúrdíj verseny az utóbbi években annyira elfajult, hogy a külföldről, főleg Spanyolországból és a szomszédos Magyarországból minőségileg egyáltalán meg nem telelő paprika jön be az országba és sulyos verseny cél állítja a lényegesen jobb minőségű és hamisítatlan paprikát gyártó vajdasági malmokat

A kereskedelmi miniszter a noviszadi kereskedelmi és iparkamara többrendbeli felterjesztésére csütörtökön arról értesítette a noviszadi kamarát, hogy múltá-nyolva a felterjesztésekben felsorolt indokokat, a külföldről behozott paprika minőségének ellenőrzésére egy vegyviz-gáló intézet felállítását engedélyezi, amely a kamara tulajdonát képezne és amelyben a kamara szakértő vegyész alkalmazna. A vegyvizsgálóállomás kö-telessége volna — amint a minisztérium által megküldött szabályzat megállapítja — minden külföldről behozott paprikát vegyileg ellenőrizni és csak azt a paprikát beengedni, amely minőségileg meg-felel. Ilyen esetben az öt külön felől csomagok ellenőrzési plombával, az öt külön aluli csomagok vignettával lesznek el-látva. A kereskedelmi minisztérium később kiadandó rendeletében meg fogja állapítani azt a minőségi fokot, amely mellett paprika behozható.

A vajdasági fűrésztelepek panasza a magas vasuti díjszabás ellen. Noviszadról jelentik: Az új vasuti tarifa bizonyos kedvezményeket biztosított a vajdasági tűzifa kereskedelemnek, míg a fűrésztelepeket egészen figyelmen kívül hagyta. A magas vasuti és hajózási díjté-

lek nagyon megnehezítik a fűrésztele-pek ver-ényét. Érdekes, hogy amíg a északra és a vágott fa kedvezményes díjszabást élvez, a fatönkök magasabb tuvardíjakat kötelesek fizetni. A novi-szadi kereskedelmi- és iparkamara az újdíjak megszüntetése érdekében a közkezdési minisztériumnál eljárta és felhívta a miniszter figyelmét ezekre a visszaságokra.

A frankhossz hatása a francia iparra. Párisból jelentik: Pénzügyi körökben a frankhossz állandóan és behatóan tárgy-alják. Attól tartanak, hogy a frank-deviza jelenlegi állapota az iparra és pedig különösen a luxus- és exportipar-ra katasztrófális hatással lesz. Megál-lapították, hogy az utolsó nyolc napban a textil- és a luxusipar egyes ágai munkásaik 25—40 százalékát bocsátották el. Különösen a párisi divatruipar szen-ved sokat a frankhossztól és a legna-gyobb párisi műtermekben 100—200 munkást bocsátottak el. A vidékről is tömeges munkáselbocsátásokról érke-znek hírek.

Csehszlovákia új kereskedelmi szer-ződésel. Prágából jelentik: Magyaror-szággal meg e héten újból megkezdőd-nek a tárgyalások, míhelyt Nickl követ-ségi tanácsos, a magyar delegáció vezetője megérkezik Párisból Prá-gába.

TŐZSDE

Zürich, dec. 9. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 20.70, London 25.1225, Newyork 518.5, Brüsszel 72.10, Milanó 22.45, Am-szterdam 207.20, Berlin 123.175, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 15.35, Varsó 57.7, Budapest 75 háromnyolcad, Buka-rest 2.55.

Beograd, dec. 9. Zárlat: Páris 226.50, London 275.20, Newyork 56.65, Brüsszel 7.8950, Genf 1094.25, Milanó 246, Berlin 13.4850, Bécs 799.50, Prága 168.15, Bu-dapest 797, Bukarest 27.75.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 9. Bu-za 6 vagon bácskai 75—76 kilós 1% 290 dinár. Kukorica 2 vagon bácskai új ga-rantált minőség 132.5 dinár, 5 vagon bácskai 155 dinár, 1 vagon szerémi pa-ritás Szubotica 150 dinár, 3 vagon sze-rémi új 135 dinár, 10 vagon 162.5 dinár, 4.5 vagon szerémi szárított 147.5 dinár, 10 vagon szerémi 147.5 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás GG. bánáti 445 dinár, 1 va-gon 0-ás GG. bácskai 455 dinár, 1 va-gon 6-os bácskai 290 dinár. Irányzat: tartós. Forgalom: 46 és fél vagon.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 9. A ga-bonapiac a készáruforgalomban az irányzat tartott, a forgalom jelentékte-len, a határidőforgalomban az irányzat valamivel szilárdabb, de itt is kicsi a forgalom. Kötések a határidőpiacon ezer koronákban: Buza márciusra 417—418.5, zárlat 418—419, májusra 417.5—419, rozs márciusra 323.5—324.5, zárlat 324—325. A készáru piac árfolyamai: Buza 382.5—407.5, rozs 297.5—300, árpa 235—255, sörárpa 315—365, köles 195—200, ten-geri 265—270, ujtengeri 195—200, zab 222.5—235, repce 565—570, korpá 167.5—170, lucernamag 27—31, lóheremag 26—28.

Budapesti állatvásár, dec. 9. A vágó-marhavásárra 435 darab vágómarhát hajtottak fel. Árak: Ökör legiobb minőségű 11.5—14, kivételesen 15, közepes 8.5—11, gyenge 6—8, bika legiobb 15, közepes 9—11, gyenge 6.5—8.5, tehén legiobb 11.5—13.5, közepes 8—11, gyen-ge 5.5—7.5, kicsontozni való marha 3.5—5.5, növendékmarha 5—11. Üzletmenet vontatott.

Budapesti értéktőzsde, dec. 9. Magyar Hitel 342, Osztrák Hitel 130.5, Kereske-delmi bank 1265, Magyar cukor 2330, Georgia 286, Rimamurányi 176, Szalgó 572, Kőszén 4675, Bródi vagon 72, Beo-csini Cement 1750, Nasici 1620, Ganz-Danubiusz 2215, Ganz villamos 1295, Roskányi 155, Athenaeum 247, Nova 408, Levante 202. Irányzat: gyengébb.

NYILT-TÉR

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb feleség, anya, anyós, nagyanya és testvér

Nagy Bertalanné sz. Adler Jusztina életének 66, boldog házasságának 44-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat pénteken, 10-én délután fél 2 órakor temetjük az I. körű Szegeci-szöllők 167. szám alatti gyászházából.

Subotica, 1926 december 9.
Emlékét örökké őrizni fogjuk!
Nagy Bertalan férje; dr. Adler Adolf, dr. Fedmann Józsefné testvérei; Anna, Erzsike, Ila, Imre Margitka gyermekei; dr. Kornél József, dr. Frank Sándor vejei; Hofman Ilonka menyegyeri; Kornél Laci unokája.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy drága jó anyánk

özv. Gerber Adolfiné sz. Spitzer Janka

f. hó 8-án este 9 órakor hosszú fájdalmas betegség után 74 éves életkorában jobblétre szenderült.

Hült tetemét f. hó 10-én d. u. fél 2 órakor az izr. sirkert halottas házból adjuk át az anyaföldnek örök pihenésre.

Subotica, 1926. december hó 9.
Márkus Lipótné sz. Gerber Etelka Dénes Márkné sz. Gerber Ella gyermekei

A mély gyászban osztoznak:
Márkus Lipót, Dénes Márk vejei. Szilasi Károly, dr. Szilasi Fülöp és neje Cserei Irén, Szilasi Ignác és neje Krausz Laura, özv. Wenetianer Adolfiné Spitzer Mariska, dr. Szilasi Zsigmond és neje Kun Marianne testvérei. Márkus Klára, Dénes Zsuzsika, Dénes Pistika unokái és a rokonság minden egyes tagja.
Áldás és béke lebegjen drága hamvai felett!

WIESENTHAL GRETE és BIRKMEYER TONI MŰVÉSZ ESTÉLYE

szombaton, folyó hó 11-én este fél 9 órakor Novisadon a Sloboda nagytermében

Műsor:

1. Chorin: Die Windsbraut, Grete Wiesenhal.
2. Jos. Strauss Delirienwalzer, Grete Wiesenhal.
3. Borodin: Vadásztánc, Toni Birkmeyer.
4. Jos. Strauss: Aquarellenwalzer, Grete Wiesenhal.
5. Bittner: Königskinder, Grete Wiesenhal, Toni Birkmeyer.
6. Nedbal: Krakowiak, Grete Wiesenhal, Toni Birkmeyer.
7. Liszt: Magyar rapszódia, Grete Wiesenhal.
8. Strawinsky: Pulcinella, Toni Birkmeyer.
9. Smetana: Polka az eladott menyasszonyból, Grete Wiesenhal.
10. Brahms: Magyar tánc, Toni Birkmeyer.
11. Joh. Strauss: An der schönen blauen Donau, Grete Wiesenhal.
12. Lehar: Kék mazur, Grete Wiesenhal, Toni Birkmeyer.

SZILVA

boszniai, lédús és zsákos nagyban és kicsinyben legolcsóbb napi áron

LÖWY FÜLÖP

fűszerkereskedő, Margit-malomnál

Subotica kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság
4868. 926. t. k. g. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

Stantics Jakob önkéntes árverési ügyében.

Stantics Jakob kérelmére az összes jelzálogos hitelezők követeléseinek kiegyenlítése céljából elrendeltetik a lent körülírt ingatlanok önkéntes árverési eladása.

Az ingatlanok leírása:
I. A subotica 25749. telekkönyvi betétben A 1. sorsz. a. 32923/1 hrsz. felvett 18 hold 304 négyszögöl térfogatu Stantics Jakob neven álló verucsi szántó.
Kikiáltási ár 174000 dinár.

II. Ugyanabban a betétben A 2. rendsz. a. 32924/1. hrsz. a. felvett 11 hold 1498 négyszögöl térfogatu Stantics Jakob neven álló verucsi szántó.
Kikiáltási ár 114000 dinár.

III. A subotica 25861. sz. betétben A. I. I. sorsz. a. 36743/1. hrsz. a. felvett 108 négyszögöl térfogatu 90a. sz. györvényi ház és udvar.
A I. 2. sorsz. a. 36743/2 hrsz. a. felvett 17 hold 1416 négyszögöl ugyanott fekvő szántó.

A. I. 3. sorsz. a. 36745 hrsz. a. felvett 918 négyszögöl térfogatu ugyanott fekvő rét.
A. I. 4. sorsz. a. 36746 hrsz. a. felvett 1367 négyszögöl térfogatu ugyanott fekvő rét.

A. I. 6. sorsz. a. 36754/3. hrsz. a. felvett 5 hold 882 négyszögöl térfogatu ugyanott fekvő Stantics Jakob neven álló szántó.
Kikiáltási ár összesen 210000 dinár.

IV. A subotica 534 s. telekkönyvi betétben A. I. 15. és 23 sorsz. a. 36753/1/a és 36752/6 hrsz. a. felvett 18 négyszögöl és 700 négyszögöl térfogatu Stantics Jakob neven álló györvényi szántó.
Kikiáltási ár 3680 dinár.

Az árverés a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségeiben a 22. sz. szobában 1926. december 27-én d. e. 9 órakor fog megtartatni. Az árverésre kerülő ingatlanok nem a katók el a kikiáltási ár kétharmadánál kisebb összegért. Az árverésben résztvevők tartoznak biztosíték fejében a kikiáltási ár 100%-át készpénzben vagy megengedett értékpapirokban letétbe helyezni, azonkívül az árverési feltételeket aláírni.

Aki a kikiáltási árnál magasabb ajánlatot tesz és nála többet más nem kínál, köteles azonnal kiegészíteni a biztosítékot az általa felajánlott összeg megfelelő százalékáig. Ha a vevő kellő időben nem tesz eleget az árverési feltételeknek elveszti a biztosítékot.

Subotica, 1926. szeptember 20.
11356 Berke s. k. bíró.

Bosznai fakereskedés

Tüzifa házhoz szállítva, négy darabba vágva, felaprítva, száraz, egészséges, rothadás- és nyersárammentes eményfa 100 kg-ként D. 31
Gyertyán házában 100 kg-ként D. 35
Lécsa alá vajtáshoz, esőmókba kötve 100 kg-ként D. 28
Továbbá minden másfajta fa legolcsóbb napi áron.
A mérésért garantiánk. Szolid és gyors kiszolgálás.
BOSNA FAKERESKEDÉS
SUBOTICA, TELEFONSZÁM 512. 11345

A tiszta, fehér és bársonysima szép arc titka

a nagyenyedi Kovács-arckenőcs és borax-száppan

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

Főlerakat: Hercl drogéria, Subotica Aleksandrova ul. 1., Beograd-szállóval szemben



Hogy a **JUNIPER**

zöld sóborszesz bármely más gyártmánynál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha fűszerkereskedőjétől kér egy ingyen próba üvegcskét utasítással.

Ahol nem kapható, kérje levélileg **JUNIPER** 4912 labororium, Subotica, Strossmajerova 11
Fűszerkereskedőknél jól bevezetett jutalékos ügynökök ajánlkoznak!

A DUNGYERSKI SÖRGYÁR
különlegességi karácsonyi
maláta söre
már kapható a kerületi főraktárnál
PRERADOVIĆ VA UL. 21. TEL. 644.
Jobb és olcsóbb, miut bármely más hasonló elnevezésű sör.
Tegyen próbarendelést

Karácsonyi ajándékul
legcélsezerűbb hasznos és értékes szőnyeget, butorszövetet, butorselymet vagy linoleumot vásárolni
Külföldi és belföldi áruból gazdag választéku raktár elismert olcsó árban
Weitzenfeld és Társa
cégnél Subotica
Sziveskedjék áruinkat vételkötelezettség nélkül megtekinteni.

Alulírott ezuton mondok köszönetet a subotica „SREĆA“ Jótékony Kiházasító Egyesületnek a részemre járó segély pontos kifizetéseért.
Subotica, 1926. december 6.
Bec' Ilonka

Fiatal **bor-szakember**
különösen a pincészetben, palackborok kezelésében és édesbor készítésében nagy gyakorlattal, 5 év óta Horvátország egyik legnagyobb ilyen üzemében alkalmazásban, állását változtatni óhajtja.
Legjobb bizonyítványok és referenciák. Megkereséseket **Jo of Dvorak**, posta **Petrijanec** kod Varaždina (Hrvatska). 11117

Leszállított áron
vásárolhat üzletáthelyezés miatt férfi öltönyöket, télikabátot és mindenféle szőrméket kedvezményes feltételek mellett heti vagy havi részletre is
UD. NÁVAY ISTVÁN
uri és divatszabó üzletében Prestolonaslednika Petra ul. (Somborski put) 2. 10562

Fiatal villanyszerelőkházi istellációkra keresetnek. Jelentkezés: **WATT villamosági vállalat** Novisad, Vojv. Bojović (Laktanya) ul. 27. délután 1-2-ig. 11383

Modern lakás
keresek a központban bérbe való örök áron. Címeket a központba kérek „Földszintes“ jeligére. 11384

Tüzifa
I-a gyertyán, cser, kőris, tölgyhasáb keverve **36 dinár**
I-a bükkhasáb **38 D.**
aprítva és házhoz szállítva. Pontos mérés
Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.
Tüzifa vagonkételekben olcsó napi áron.

ÓRÁK és ÉKSZEREK RÉSZLETRE SUBOTICA, SOKOLSKA-U. 2.

Mindenki
figyelmébe!



**Soha
nem
hallott**

olcsósággal

kezdődik a karácsonyi vásár!

SUGÁR BÉLA

divatáruházában
Subotica, Aleksandrova 11

Francia és osztrák nőcipők	100 D-tól	300-ig
Elsőrangú férfikalapok	60	200
Kitűnő férficipők	150	300
Angol zselir férfi-íngék	60	200
Párisi selyem-nyakkendők	20	120
Férfi félharisnyák	10	40
Női harisnyák	10	40
Zsebkendők	5	30
Esernyők	50	
Sétapálcák	20	

KELIEF

festéshez alapozó festék, szines
fémpor, csillámpólygy, selyem
és posztópor minden színbun
TEMPEKA festék
TEPERA pótlófesték
BATTIK festék
és minden hozzávaló kellekrt
nagy választékban legutányo-
sabbban szállít

BRÖDER i KOVACS
NOVISAD
Futoški put 43.

SZÁDECZKY

vizumozó a Városi
Kávéházban található

Utlevelek külföldi
vizumot tartását a leg-
gyorsabban elintézi!
1216

Karácsonyra 11205

ridikulóket
pénztárcákat
cigaretatárcákat
legolcsóbban csakis
SCHLAGER HENRIK
böröndösnél vásárolhat,
Subotica, Aleksandrova 1

Szücs- és szőrmemunkák

a legszebb kivitelben és
legolcsóbban
Koplovics szücsnél
Subotica, B. Sudarević ul. 2

TÉLI

ALMA

prima, nagyban és li-
sinyben állandóan kap-
ható Subotica, Zrinjski
rg (Dr. Klein Adolf-féle
ház) a pincében. 11162

HASZNÁLJA KI EZEN RITKA ALKALMAT AZ ENYHE IDŐJÁRÁS MIATT

a raktárunkon visszamaradt sok szép és elsőrangú téli árut
a karácsonyi elárusításával kapcsolatban
beszerzési áron bocsájtjuk eladásra. Férfi, női- és leány-
kabátok óriási választékban. Párisi és berlini eredeti modelljeinkből
cca 240 drb van még raktáron, mely modelleket a vám lezállítá-
sával még beszerzési áron alul is elárusítunk. Va ódi
angol szövettől, elelt, hosszú teli férfi pacoek finom szőrme sal
gallérral cca 160 drb 1400 dinár míg a készlet tart. Mindennemű
női szőrmebundák félárban kaphatók.

Mindenki használja ki ezen ritka alkalmat!

Róth Manó és Fiai Novisad
8532 Oslobodjenja trg, Wagner palota.

Kraljevbregei Pezsgőgyár és Pincészet

a közeledő ünnepekre

ajándékládáit újból forgalomba hozza.

Mindenki lássa el magát ezen válogatott elsőrendű italokkal!

1 láda tartalma: 2 üveg vörös pezsgő,
2 " fehér " "
5 " rizling és
1 " cognac. **Ára csak 450 Din.**

Suboticán városi fogyasztási adóval együtt 530 Dinár.

Megrendelhető:

Suboticán: Farkas J., Schick Marton, Sugár Manó, St.-Kanižán: Fehér
Ferenc banküzlet. Novisadon: „Alimentaria“ Petra Zrinski og 59. Pančevón:
Ivan Petrović, Ernő Ciriák, Veliki-Bočkereken: J. Perkovac, Koviaban:
Franz Schneider cégreknél.

Elektrotechnikai nagykereskedés

keres Subotica és Novisadra fiatalabb uriembereket egy jólmenő cikk
terjesztésére, akik intelligenciájukkal és modorukkal fogva a jobb vevő-
közönséggel érintkezni tudnak. Kereskedelmi és szakmai melettek nem kellene
mert a jelentkezőket központunk kitűnően bevált módszer a alapján kiképezi.
Csak energikus és agilis urak jelentkezzenek, akik akarnak pénzt keresni.
Ajánlatok a kor megjelölésével és az eddigi működés rövid feltüntetésével
orvát vagy német nyelven „Stevó Eršek“ Subotica vagy Novisad poste
restante címre küldendőek 11376

Hirdetéseket

Sentán a Bácsmegeyi Napló
részére
Molnár Sz. Vince
vesz fel.

A legmodernebb férfi és női cipők raktáron
Mérték után a legdivatosab cipő angol és francia divattlap
szerint. Javítások césón és izlésesen
Aitmann cipőüzletében Subotica, Vilsonova ul. 16. Pázekas-báz.

Cipészüzletemet

Cara Dušana ul. 5., saját
hátszobában (Vas Ádámmal
szemben) helyeztem át,
ahol mérték után a legolcsóbban és
a legújabb modellek szerint vállalkok rendelést

NAGY FERENC cipésmester

Perfekt kazánépítő mestert

keres a „Sartid“ Gép- és Vagongyár
Smederevon. Ajánlatok az eddigi gyá-
korlat feltüntetésével „Gyárvezetőség
Sartid“ címre Smederovóra küldendőek

Szőlőoltványok

2-3 éves gyökeres oltvák, egy éves
amerikai gyökeres és sama vadveszők
minden fajban valamint nemesített 2-3
éves gyümölcsfák megrendelhetőek

SÉVAR LÁSZLÓ

mintaszőlő és szőlőoltvány telepe
PETROVARADIN (Ma'ra) Posta lók 17
(Lerakat a vasuti raktárral szemben)

Arbogyók
kivételre ingyen!

NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

Tudom, Önagysága már most azon gondolkodik, vajjon
hozzátartozóinak és személyzetének mit vegyen kará-
csonyi ajándékkul. Nehéz időket élünk! Praktikus ajándé-
kot venni helyénvaló, ép ezért kérem megtisztelő látoga-
tását detail üzletemben, amely alkalommal leszék bátor
bemutatni a legújabb divatnak megfelelő mellényeket,
pullowereket, nők, férfiak, valamint gyermekek részére.
Áraimat mélyen leszállítottam.

Mielőbbi b. látogatását kérve vagyok

teljes tisztelettel

BECK JENŐ

kötött- és szövöttáru gyára Suboticán
Pašičeva ulica 10.

Megnyílt a polgári sörcsarnok és étterem
BEOGRADBAN, Beogradska ulica 15.
Kitűnő italok és izletes ételek. Vendégeink részére magyarnyelvű éllap. Igen mérsékelt árak.

KORZO MOZI

Csütörtök—vasárnap
A XX. század legnagyobb és bravurozabb kalandorfilmje a CINABAR főszereplőjének legújabb és legmerészebb szenzációja,
Az acélut
Lélekzetviasszafojtó izgalmas történet a levegőben a felhők felett, a tengeren, vi esések árnyékában — robbanó sziklák tetején és a föld alatt, 30 felvonásban
Főszereplő **William Dunan**

LIFKA MOZI

Csütörtök—vasárnap
A moderna regényírás mesterműve. Az egész világon elismert műremek
Schellenberg testvérek
Kellermann az Alagut híres írójának legújabb alkotása 6 felvonásban — kettős főszerepben
CONRAD VEIDT
Egyel m! 100 darab Schellenberg regény került kiosztásra a film előadása alatt. A szerencsés nyerők nemcsak a filmet, de a regényt is azonnal olvashatják.

LEVELEZÉS

Inven mintacsomag!
Dostal toilette gyöngyvöréből. Egyszerű használatú elég. Pattanás, mitesszerek, arctólátatlanság eltűnik. Bélvegre 1 1/2 dinárt.
Kemikalija Novisad 144.
10590

Meg akar gyógyulni? Vegye meg A cukorbetegség diétás gyógykezelése és szakácskönyve c. most megjelent könyvet. Ára dinár 60.— Kapható: Vig Zsigmond Sándor könyvkereskedésében Subotica 11194

A kíváncsiság megint ide csalt egyet (szegény jól nevelt lányok illemtáborából) az ismeretlen mezőnyre. Nem unatkozó, nem bakfis, minden előre jelzett jó tulajdonság nélkül, ellenfelet keres olvasmányának és köszönetkének. Leveleket "Értelmes partner" jellegére a kiadóba kérek.
11384

Táncosnőket keresünk

aki még nem tudják, hogy 100 dinártól kezdve a legelegánsabb bál lakkipókat kaphatják
SUGÁR BÉLA
címűházában Subotica
Aleksandrova ulica 11.

HÁZASSÁG

Házasságot legiobb családoknál diszkrétan elintézek Megbizást elfogad "Doktorne" Szubotica. Ujicim: Pašičeva 3.
9072

FOGLALKOZÁS

Napi száz dinárt, esetleg többet is, kereshet mindenki világcikkünk árusításával. Vevő minden gazda. Közelebbit: Zareb 1. postafiók 360.
11118

Naponta friss sertés-, marhahús és felvágottak kaphatók

Palotás István-nál
Save Tekelije ulica 41.
Sertésvágást vállal!

Pincérleányok felvétetnek az "Európa" pincében Subotica. Csakis fiatal, jó megjelenésű nők jelentkezzenek.
11319

Selyem női harisnya	15-50 Din.
Női flór harisnya	18.— "
Női harisnya	8.— "
Bélelt keztyű	20.— "
Kötött kabát	85.— "
D. M. C. slingölő	1-25 "
Gyermekharisnya	5 din. feljebb

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

50—60 HP stabilgőzgép.
1 darab 65 m² tüzfelületű és 1 darab 45 m² tüzfelületű tüzesöves kazán külön-külön is eladó. — Üzemképesség garantálva. Cim a kiadóban. 10894

Modern ház eladó.
A Mucsi-telegen eladó egy új modern ház erős angyaból, kényelmes négy szoba, előszoba, téli és nyári konyha, elegáns fürdőszoba, angol klozettel, kamra, az egész ház fölött padlás minden tárgyának, falazott pince, az udvarban raktár és a legmodernebb garázs, kanális és nagy rendezett kert. Fizetési feltételek a lelkedvezőbbek. A vevő azonnal be bír költözni. — Bővebbet: Todorovics trafik, Subotica. 11234

Megvételre keresek 25—40 HP Astra vagy stabil szivógáz vagy nyersolajmotort. Ajánlatokat Ignac Lusztig gabonakereskedő, Topola kér. 11326

Irógép teljesen új, latin és ciril betűvel 3500 dinárért eladó, esetleg lefizetésre. Reflektánsokat kérjük a címét leadni a kiadóhivatalban. 11327

145 dinár egy láda I-a citrom
Schäffer Rózánál
fűszer és délgümölcs kereskedő a főpostával szemben.
Telefon 573, 10327

Két cséplőgarnitúra, 8 HP olcsón eladó. Ignac Grollinger, Gakovo (Bačka) 11334

Működésben lévő komplett mozifelszerelés minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóban. 11055

Perzsakabát jó állapotban lévő eladó. Megtekinthető Djacka ul. 40. alatt d. u. 2—5 óráig. 11344

Megvételre keresek keveset használt 4 üléses autót Wolf Lajosa, Vel.-Kikinda. 11386

Ügyes ügynőket keresünk

minden városban kereskedők és iparosok látogatósára készült cikk terjesztésére magas jutalékkal és kiadványokkal. Ajánlatok: a **Ju oslaven ko Rudolf Mosse A. D. Beograd** Torzije 25. címre küldendők 1.4* jelige alatt.

Kocsik u. m.: egy alig használt sárga fedeles hirtő, egy stráfocsik, egy oldalaskocsi, egy hidmérleg, pénzszekrény, Worthington gőzszivattyú, kétréti sikszita, bevonat és vasrészek nélkül, 4 darab hasábszita váza, használt téla utánvos áron eladók. Cim a kiadóban. 10895

Gyümölcsfaoltványok eladása! A belacrkvai (fehértplomai) Georgijevic Testvérek udvari mű- és gyümölcsfaoltványok képviselőjét átvettem. — Telepemen kaphatók, megrendelhetők fajtiszta 3—4 éves szép gyümölcsfaoltványok, díszeseriek, magas- és alacsonytrösztű rózsák. Ruttkav László, Szegedi-szöllők, Lelenház mögött. 11121

Ford-autó, teljesen jókarban, új gumikkal felszerelve, rendkívül olcsón eladó. Cim a kiadóban. 11179

Vendéglő házzal együtt, teljes berendezéssel eladó. Ugymint: billiárdasztal, tekepálya stb. Ugyanott cipészműhely gépekkel azonnal eladó. Cim Bozsóki M. Novibecej. 11375

Narodni Bioskop

(Tel. fon: 3 0)
Szenzációs kettős műsor. 13 felvonás.
Bemutatóra kerül **Jack Hoxie** a leghíresebb és legvakmerőbb kow-boynak, Amerika legügyesebb lovasának, a felejhetetlen sikerű "Vörös ász" című kalandor filmóriás főszereplőjének ujdonsága
A három gazember
cimű rendkívül izgalmas kow-boy attrakciója 6 felvonásban
Jack Hoxie! Jack Hoxie! Jack Hoxie!
Azonkívül mint kísérő. Közóhajra Harry Piel Gyorsabb a halálnál c. 7 felvonásos kalandorfilmje Rendes helyénak.

Karácsonytűk különböző nagyságban és nagyobb tételekben kaphatók. Gróf Batthyány uradalmi intézőségénél, Tišina, posta: Rankovci, Prekmurje. 11352

Fejősteheneket veszek. Pölhe Mihály, Korhetz bevásárlója. 11366

Báránbőrök 55 dinárért kaphatók Náray szabóüzlet Somborski put 2. Ugyanott egy medvebőr is eladó. 11315

Mozivetítőkészülék (Ernemann) minden hozzávaló alkatrészszel azonnal és olcsón eladó, továbbá 2 drb. 65 voltos egyenáramú dinamó, 40 és 80 amperes és egy villamos kályha. Mor-nau Heinrich, Crvenka. 11335

VULKÁN cserépkályhák
Valódi cseh samottégla-, por- és meteorkályha, béléis legolcsóbb áron kaphatók
Attrakciók, javítások, samottozások, jutányos áron készülnek
TAKÁCS MIHÁLY
kályhás Subotica
Pašičeva ulica 2.
(Edény piac) 10145

Egy jó állapotban lévő 4 soros, 15 regiszteres harmónium imaház, kisebb templom, vagy gyülekezeti terem részére alkalmas, eladó. Cim a novisadi kiadóban. 11379

Jóforgalmu vendéglő lakással azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 11360

Apollo Novisad

December 10, 11, 12.
Megérkezik a szezon slagere!
Az ibolyafaló
Egy elejétől végig lebilincselő vigi tők 6 felvonásban
Főszereplők:
Harry Liedtke, Dagover Verébés Ernő
Hétfőn és kedden
HANNY POR EN
a "TRAGEDIA" című filmjében

KOLONFÉLE

Két vagy három szobás lakást keresek Suboticán lehetőleg a belváros közelében. Cimeket kérünk a kiadóba "Domo" jeligére.

Allást keres német-magyar kezdő gvorsíróknál. Vidékre is elmegy. Ajánlatok "Kezdő" jeligével a novisadi kiadóba kéretnek. 11111

Palicsón két szoba, konyha, veranda és mellékhelyiségből álló lakás kiadó. Bővebbet Donáth Linót ócskavaskereskedőnél Subotica, VII. kör, Cara Lazara ul. 29. Ugyanott vasgerendák kaphatók. 11187

Kétszobás üres lakást keresek azonnalra mellékhelyiségekkel. Ügyenők díjazva. Enkl varrógépűlet. 11108

Két butorozott szoba villanyvilágítással kiadó. VIII. Jagodinska ul. 18. 11350

Lakodalmas torták
50 dinártól kezdve, cukrászütemény 2 dinár
Ján csak cukrásznál
Preradovićeva 8. 10998

Disznóvágást és huszfüstölést elfogadok. Krnaiski Miláné hentes, Crnojevičeva ulica 16. VIII. kör, a huspicacon 44. szám. 11129

Közeleg a bál szezon! Nem fog jól mulatni, ha nem lesz karsu és fiatal. Karsuság nem boszorkányság. Mindenki lefoghat. A Pompadour kozmetikai és fodrász szalon villamos fogsztókurája garantálja a fogsztó. Villanykezeléssel távolítjuk el a szemölcsöket, felesleges hajszálakat a minden szépségábrát. Elsőrendű munkaerők végzik a hajfestést, ondolást stb. Bali parókák minden színben készülnek. Olcsó bérlet rendszer. 11371

Van szerencsénk értesíteni áramfogyasztóinkat, hogy leltározás miatt **teljes árukészletünket legolcsóbb áron kiárusítjuk.**
Kérjük, használják fel ezt az alkalmat
luszterek, villanyvasalók és minden más villamosanyag rendkívül olcsó beszerzésére.
Subotička Električna Žel'znica i Osvetlenje D. D.
Subotica, Kostina ulica 1. — Telefon 508.

Legolcsóbban csak		Férfi zokni	7.— Din.
Braća Littmann-nál		Zokni tartó	5.— "
(Husplac) vásárolhat.		Selyem nyakkendő	5.— "
ÁRAINKRÓL GYŐZŐDJÉK MEG!!		Selyem sál	20.— "
		Se'yem sál	29.— "
		Férfi ing fehér	50.— "
		Férfi ing színes	63.— "